

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zadávání veřejných zakázek v obcích mikroregionu

The Public Procurement in Municipalities of the Microregion

Student: Renáta Lasotová

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student: **Renáta Lasotová**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Zadávání veřejných zakázek v obcích mikroregionu**
The Public Procurement in Municipalities of the Microregion

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Úloha územní samosprávy při zabezpečení služeb
  3. Veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu povodí Stonávky
  4. Zhodnocení veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 231 s. ISBN 978-807-3574-581.

JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-807179-222-2.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

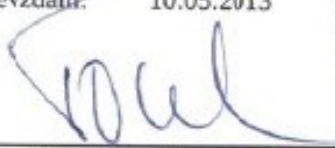
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Halásková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

doc. Ing. Petr Tomárek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 10. května 2013

.....
Renáta Lasotová

Poděkování

„Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce doc. Ing. Martině Haláskové, Ph.D., za odborné konzultace, cenné rady a připomínky i za čas, který mi věnovala při zpracování této práce.“

Obsah

1	ÚVOD	4
2	ÚLOHA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY PŘI ZABEZPEČENÍ SLUŽEB	6
2.1	ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	6
2.1.1	<i>Vyšší samosprávné celky a jejich funkce .....</i>	<i>6</i>
2.1.2	<i>Rozčlenění obcí dle zákona o obcích a výkonu svěřené působnosti .....</i>	<i>7</i>
2.1.3	<i>Působnost a činnost samosprávy .....</i>	<i>8</i>
2.1.4	<i>Formy uspokojování veřejných statků a služeb .....</i>	<i>9</i>
2.1.5	<i>Spolupráce obcí při zabezpečování služeb a statků .....</i>	<i>10</i>
2.2	„PPP“ PROJEKTY A VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	10
2.2.1	<i>PPP projekty – koncese, kvazikoncese .....</i>	<i>10</i>
2.2.2	<i>Zabezpečení veřejných potřeb prostřednictvím veřejných zakázek .....</i>	<i>11</i>
2.2.3	<i>Zásady veřejného zadávání .....</i>	<i>13</i>
2.2.4	<i>Typy veřejných zakázek .....</i>	<i>15</i>
3	VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE VYBRANÝCH OBCÍCH MIKROREGIONU POVODÍ STONÁVKY 19	
3.1	OBCE MIKROREGIONU JAKO ZADAVATELÉ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	20
3.2	ANALÝZA VÝDAJŮ OBCÍ MIKROREGIONU NA ZABEZPEČENÍ STATKŮ A SLUŽEB	20
3.3	VYBRANÉ OBCE MIKROREGIONU POVODÍ STONÁVKY	23
3.4	ANALÝZA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK VE VYBRANÝCH OBCÍCH MIKROREGIONU	24
3.4.1	<i>Zadávání veřejných zakázek v obci Smilovice .....</i>	<i>24</i>
3.4.2	<i>Zadávání veřejných zakázek v obci Stráž .....</i>	<i>27</i>
3.4.3	<i>Zadávání veřejných zakázek v obci Třanovice .....</i>	<i>29</i>
3.4.4	<i>Zadávání veřejných zakázek v obci Komorní Lhotka .....</i>	<i>30</i>
3.4.5	<i>Podlimitní zakázky ve vybraných obcích mikroregionu Stonávka .....</i>	<i>32</i>
4	ZHODNOCENÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK VE VYBRANÝCH OBCÍCH MIKROREGIONU	34
4.1	ZHODNOCENÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK DLE VNITŘNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ	34
4.2	ZHODNOCENÍ ZADÁVANÝCH VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK VYBRANÝCH OBCÍ 2008 - 2012	35
4.2.1	<i>Zhodnocení zadaných veřejných zakázek dle jejich předmětu .....</i>	<i>36</i>
4.2.2	<i>Zhodnocení zadaných veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty .....</i>	<i>38</i>
4.2.3	<i>Zhodnocení zadaných veřejných zakázek dle veřejných výdajů .....</i>	<i>40</i>
4.3	ZHODNOCENÍ VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ NA VEŘEJNÉ ZAKÁZKY POMOCÍ SESKUPOVACÍ ANALÝZY	41
4.4	ZHODNOCENÍ ROZDÍLNÝCH HODNOT PODLIMITNÍCH ZAKÁZEK U VYBRANÝCH OBCÍ	43
4.4.1	<i>Odvětví zajištěné prostřednictvím podlimitních veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu .....</i>	<i>44</i>
4.5	POSOUZENÍ ZÁVISLOSTI VÝDAJŮ A DOTACÍ NA VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH OBCÍ	45
4.6	VLASTNÍ NÁVRH VÝZVY PRO VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ NA ZAKÁZKU MALÉHO ROZSAHU V OBCI	46
4.6.1	<i>Prověření kritéria účelnosti u veřejné zakázky malého rozsahu .....</i>	<i>46</i>
5	ZÁVĚR	48
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
	SEZNAM ZKRATEK	55
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	
	PŘÍLOHY	

1 Úvod

Institut veřejných zakázek se stal problematikou, které je věnována velká pozornost z důvodů vynakládání značných objemů veřejných finančních prostředků. Touto oblastí se zabývá odborná veřejnost, a je rovněž pečlivě pozorována občany, poněvadž jde o prostředky daňových poplatníků a s těmito je nutno nakládat transparentně, hospodárně a efektivně. Důležitý úkol při zabezpečování služeb, plní právě ty nejmenší samosprávné celky našeho státu – obce. Jejich úlohou je zajištění potřeb svých občanů a k plnění tohoto úkolu využívají i formy zadávání veřejných zakázek. Vzhledem tomu, že informační systém veřejných zakázek eviduje údaje pouze o zakázkách zadáných v režimu zákona, širší informace o všech typech zadáných zakázek ve vybraných obcích I. stupně poskytuje tato práce.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení veřejných zakázek zadávaných v mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“ za období 2008 – 2012. Pro zhodnocení byly zvoleny kritéria (výdaje na veřejné zakázky, členění veřejných zakázek dle předmětu a předpokládané hodnoty, dalším kritériem jsou postupy dle vnitřní směrnice). K dosažení stanoveného cíle byly použity metody, analýzy časových řad a dokumentů, syntéza, komparace a metoda dedukce, zejména při vyvozování závěrů. Při zhodnocení veřejných zakázek byla aplikovaná metoda seskupovací a korelační analýzy.

Pro naplnění cíle byla ověřována hypotéza, že zadávané veřejné zakázky ve „Sdružení obcí povodí Stonávka“ za období 2008 – 2012 jsou převážně malého rozsahu.

Součástí mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“, je deset územně samosprávných celků, vykonávajících základní rozsah přenesené působnosti. Počet obyvatel v nejmenší obci Vělopoli je 271 a největší je obec Ropice s počtem obyvatel 1 512, své funkce zde plní uvolnění a neuvolnění starostové. Touto bakalářskou prací bych chtěla zhodnotit zadávání veřejných zakázek u vybraných samospráv a využít tak i své zkušenosti získané studiem na oboru veřejná ekonomika a správa.

Bakalářská práce obsahuje celkem pět kapitol, první část je úvodem a poslední závěrem.

Druhá kapitola se zabývá vymezením působnosti územně samosprávných celků, jejich funkcí, úlohou samosprávy při zabezpečování veřejných služeb. Obce jsou zde rozčleněny dle druhu i kategorií podle výkonu přenesené působnosti. Dále jsou zde uvedeny způsoby spolupráce při zabezpečování služeb a jejich následná realizace formou veřejných zakázek, včetně členění

dle předpokládané hodnoty a předmětu, zmíněny jsou i typy zadávacího řízení, zásady pro oblast veřejných zakázek a hodnotící kritéria veřejné zakázky.

Třetí kapitola je věnována zadávání veřejných zakázek v obcích mikroregionu. Za účelem získání informací o zajišťovaných službách v samosprávách, byla provedena analýza rozpočtových výdajů deseti obcí mikroregionu dle odvětvového třídění. Pro získání vstupních informací byl použitý uživatelsky přístup k vybraným účetním údajům z webových stránek Ministerstva financí a údaje z účetních závěrek jednotlivých obcí evidovaných v softwaru UCR GORDIC. Dále byla provedena analýza časových řad a dokumentů i komparace veřejných výdajů na veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu Stonávka: obec Smilovice, Střítež, Třanovice a Komorní Lhotka.

Čtvrtá kapitola je věnována zhodnocení veřejných zakázek dle kritérií: výše předpokládané hodnoty, předmětu, objemu zadáných zakázek rozpočtových výdajů, cizích zdrojů a zhodnocení postupu dle vnitřních směrnic. Ke zhodnocení byly použity metody, analýzy časových řad a dokumentů a komparační analýza. Následně byly provedeny i další způsoby hodnocení výdajů na veřejné zakázky, a to metodou seskupovací analýzy a posouzení závislosti pomocí korelačního koeficientu. Závěrem kapitoly je zpracován vlastní návrh výzvy pro vyhlášení výběrového řízení dle vnitřní směrnice.

V závěrečné kapitole jsou shrnuty zjištěné výsledky, je provedeno závěrečné hodnocení veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu a podán námět pro další rozpracování v rámci diplomové práce.

Bakalářská práce vychází platné legislativy ke dni 31.12.2012 a z odborné knižní literatury, která se zabývá veřejným sektorem a zadáváním veřejných zakázek. Zjišťování informací týkajících se jednotlivých obcí bylo provedeno ve spolupráci se starosty a zaměstnanci obecních úřadů.

2 Úloha územní samosprávy při zabezpečení služeb

Veřejná správa je v poslední době chápána jako činnost pro obyvatelstvo a služba veřejnosti. Instituce, vyšší samosprávné celky - kraje, nebo obce - základní článek územní samosprávy našeho státu, mají vymezenou svou úlohu a působnost. Územní samospráva je odpovědná za provádění veřejných služeb, včetně jejich financování a optimální využití. Obsahem této kapitoly je objasnění úlohy územních samosprávných celků, charakteristika zajišťovaných veřejných služeb a uvedeny jsou zde i formy pro uspokojování veřejných potřeb, kde je podrobněji rozvedena forma zadávání veřejných zakázek a zásady pro zadávání.

2.1 Územní samospráva

Za účelem zabezpečení veřejných statků jsou realizované územními samosprávami výdaje na nákupy zboží a služeb pro potřeby veřejného sektoru. Výši těchto výdajů ovlivňuje rozsah veřejného sektoru, rozsah odpovědnosti, pravomoci obcí a krajů za zabezpečování preferovaných veřejných statků, např. ve zdravotnictví, školství a pozemních komunikacích. Toto zabezpečení přesahuje svým významem příslušnou obec, mikroregion či oblast tím, že je využíváno i ostatním obyvatelstvem např. u veřejných komunikací. Je to jeden z důvodů, proč ze státního rozpočtu a fondů jsou poskytovány dotace územním samosprávám. Poskytování dotací je projevem solidarity tj. přerozdělování finančních zdrojů od jedněch subjektů ke druhým – k těm potřebnějším. Legislativa pro územně samosprávné celky je vymezena zákonem o krajích a o obcích (Peková et al., 2008).

2.1.1 Vyšší samosprávné celky a jejich funkce

Kraji, tomuto vyššímu samosprávnému celku, ukládá zákon o krajích pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Tato veřejnoprávní korporace má svůj majetek a je povinna pečovat o jeho rozvoj a zachování. Majetek kraje musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy i úkoly vyplývajícími z působnosti vymezené v zákoně. Do samostatné působnosti kraje náleží věci veřejné správy a svěřené hospodaření patří do pravomoci zastupitelstva nebo rady, dále také péče o komplexní rozvoj území, zejména vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče, poskytování dotací občanským sdružením a jiným právnickým a fyzickým osobám působícím na území kraje, podle Hendrycha (2009). Dle zákona o krajích, tento územně samosprávný celek plní rovněž funkci zřizovatele k např. ke středním odborným a základním uměleckým školám i zařízením sociální péče.

Obec je základním článkem územní samosprávy a její postavení ve veřejné správě je stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace, přenosu kompetencí a odpovědnosti, jak uvádí Peková et al. (2008), a právě tyto obce jsou nyní odpovědné za zabezpečování stále více druhů veřejných statků pro obyvatelstvo.

Obec, jako nižší samosprávný celek dle zákona o obcích, plní úkoly a spolupracuje s jinými při jejich plnění. Zabezpečovány jsou zejména tyto oblasti:

- školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- čistota obce, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvozu komunálních odpadů a jejich nezávadného pracování, využití nebo zneškodnění, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- ochrana ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přestavby vytápění nebo ohřevu vody tuhými palivy na využití ekologicky vhodnějších zdrojů tepelné energie v obytných a jiných objektech ve vlastnictví obcí,
- správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Obcím tedy přináleží péče o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.

2.1.2 Rozčlenění obcí dle zákona o obcích a výkonu svěřené působnosti

Základní členění obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). Obecní zřízení rozlišuje tyto druhy obcí: obce, které nejsou městy; města, která získala statut před určitým datem a požádá o něj, jak uvádí dále zákon, města s počtem obyvatel nad tři tisíce, městys, statutární města, vyjmenovaná v zákoně a hlavní město Praha. Pro účel výkonu přenesené působnosti zákon č. 314/2002 Sb. obcím přiřazuje kategorie, viz Tabulka 2.1. Přenesená působnost, je vykonávána v rámci nepřímého výkonu státní správy. Vykobávají ji výkonné orgány obce, které jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy, a také krajským úřadem v přenesené působnosti viz Peková et al. (2008). K typům jednotlivých obcí jsou v tabulce přiřazeny i jejich počty k datu 1. 1. 2012.

Tabulka 2.1 Základní kategorie obcí, dle rozsahu výkonu zákonem svěřené působnosti

<i>Typy obcí</i>	<i>Počet obcí</i>	<i>Rozsah přenesené působnosti obcí</i>	<i>Výkon státní správy</i>
obce I. typu	6 251	základní rozsah (OÚ)	pouze v základním rozsahu a jen na území vlastní obce
obce II. typu	393	širší působnost "pověřeného úřadu" (POÚ)	základní i větší rozsah ve větších správních obvodech, než je územní jedné obce
obce III. typu	205	svěřená rozšířená působnost (ORP)	základní i větší rozsah, a další působnost v širším správním obvodu, než je obec s POÚ

Zdroj: Hendrych (2009), systém RIS (2012), vlastní zpracování

2.1.3 Působnost a činnost samosprávy

Samosprávné celky vykonávají územní působnost **vázanou ke svému území**, dále pak působnost **věcnou**, vymezenou právní normou a působnost **funkční** ve správních řízeních. Jsou to veřejnoprávní korporace s právní subjektivitou, nezávislé na státu a měly by reprezentovat veřejný zájem, tj. zájem a preference obyvatel žijících na jejím území, vlastní majetek, pečují o všestranný sociálně – ekonomický rozvoj svého území. Obec se může skládat i z více katastrálních území, kde žijí občané přihlášení k trvalému pobytu a přechodně zde pobývají i vlastníci nemovitostí. Nacházejí se zde firmy, podnikající právnické či fyzické osoby nebo jejich provozovny. Mezi důležité činnosti těchto samospráv, patří zajišťování různých druhů veřejných služeb, tzv. veřejných statků čistých i smíšených (Peková et al., 2008).

Většina veřejných služeb se zaměřuje na poskytování „obecných“ užitků všem členům daného společenství a je zde obtížné vyčlenit podíl jednotlivce na užitku, tyto služby jsou tedy statky nedělitelnými, viz Buchanan (1989). Veřejné statky čisté, tj. odvozený výkon veřejné správy je vykonáván v přenesené působnosti.

Dle názoru Hendrycha (2009, s. 150), „Z hlediska výkonu veřejné správy má zásadní význam působnost obce.“ Působnost je pak rozdělena na přenesenou a samostatnou, tento rozsah výkonu nepřímé státní správy je upraven zákonem č.128/2000 Sb. Přenesená působnost je vykonávána tehdy, pokud tak stanoví zákon nebo zvláštní právní předpis, a v této působnosti jsou vydávány např. „nařízení obce“. Samostatná působnost je charakterizována právem obce

na samosprávu a správu záležitostí, které jsou vykonávány v zájmu občanů, tam kde jde o uspokojování jejich potřeb. Obec rozhoduje samostatně v záležitostech, kde má upravené pravomoci zákonem např.: volí orgány obce a vydává „obecně závazné vyhlášky“. Právo na samosprávu je zakotveno v Evropské chartě místní samosprávy.

2.1.4 Formy uspokojování veřejných statků a služeb

V samostatné působnosti je vykonávána samospráva, tzn. zajišťování služeb pro potřeby občanů na lokální úrovni. K zajištění dalších veřejných statků v oblasti zdravotnictví, školství nebo i sociální péče, jsou samosprávnými celky zřizovány neziskové organizace, formou **příspěvkové organizace, organizační složky** nebo další **veřejnoprávní neziskové organizace**. Pro poskytování veřejných statků lze použít i formy zadávání **veřejných zakázek** u soukromého sektoru, pokud je tento způsob efektivnější, jak uvádí Peková et al. (2008). Na základě provedení výběrového řízení s pečlivě vpracovanou smlouvou je však možné tyto statky zajistit i hospodárněji, jak uvádí Halásek (2007).

Dalšími formami zabezpečení veřejného statků je založení **společného podniku** s jinou obcí nebo se soukromým subjektem a využití služeb **neziskových organizací soukromého sektoru**. V rámci poskytování veřejných služeb se poslední dobou ve vyspělých ekonomikách prosazuje manažerská funkce řízení. Přehledné členění tří forem uspokojování veřejných potřeb ze strany veřejného sektoru uvádí i Ochrana (2011), a Tabulka 2.2 zobrazuje subjekty a jejich činnosti.

Tabulka 2.2 Formy uspokojení veřejné potřeby

<i>Formy uspokojení veřejné potřeby</i>	<i>Subjekty a jejich činnosti</i>
Vlastní produkce	Produkuje veřejný sektor
Veřejná zakázka	Zadáva veřejný sektor, produkuje privátní sektor
Koncese	Veřejný sektor na základě koncesní smlouvy pověřuje privátní subjekt k zajišťování služby nebo statku

Zdroj: Ochrana (2011), vlastní zpracování

Jak uvádí Balík (2009), v souvislosti se samosprávnými funkcemi lze definovat funkční **minimum** zajišťovaných veřejných služeb, jež je společné pro nejnižší samosprávnou úroveň demokratických zemí, bez ohledu na historický vývoj, či jejich velikostní strukturu, rozdílné

nastavení komunální úrovně vůči centrálnímu politickému vedení nebo odlišné nastavení zastupitelských orgánů. Náleží zde odpovědnost za sběr a odvoz odpadu, péče o zdraví, rekreaci, umění, tělovýchovu a rekreační sport, dětská hřiště, udržování místních komunikací, zajištění osobních sociálních služeb, jako je péče o děti a starší občany a další.

2.1.5 Spolupráce obcí při zabezpečování služeb a statků

Jednotlivé obce mohou mezi sebou rozvinout spolupráci při plnění své úlohy a zakládat dobrovolné svazky obcí, uzavřením zakladatelské smlouvy. Předmět jejich činnosti vymezuje zákon o obcích, a to pouze v samostatné působnosti. Spolupráce k zabezpečení veřejných statků může být navázána v oblasti zajišťování služeb ve školství, zdravotnictví, kultuře, sociální péči, či správě, udržování a provozování zařízení ve vlastnictví obce, nebo také i při zásobování obyvatelstva pitnou vodou, odvádění odpadních vod, svozu a likvidaci komunálního odpadu (Peková et al., 2008).

2.2 „PPP“ projekty a veřejné zakázky

Jak již bylo zmíněno v kapitole 2.1.3, služby a statky lze zabezpečit různou formou a způsoby. Pro dosažení vytýčených cílů je veřejnou správou rovněž využívána spolupráce se soukromým sektorem a zcela rovněž nevylučitelná je forma zadávání veřejných zakázek.

2.2.1 PPP projekty – koncese, kvazikoncese

Spolupráce veřejného a soukromého sektoru při zabezpečování veřejných služeb je označována zkratkou PPP a termínem „Public Private Partnersip“. Hlavní příčinou zájmu o tuto formu tj., partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, je omezení zdrojů z veřejných rozpočtů, a jak uvádí Louda a Gospič (2010) i přetrvávající deficit. Nutnost ekonomické transformace, vyžaduje vyhledávání nových forem k zabezpečování veřejných služeb. Uplatnění této spolupráce lze využít v oblasti infrastruktury: ekonomické, sociální a dopravní. Příkladem úspěšného uplatnění je budování a provozování silnic, dálnic, tunelů i letišť, a další spolupráce při zabezpečení služeb ve zdravotnictví, školství, médiích, ubytování, sportu, kultuře i ekologii.¹ Zabezpečování veřejných služeb je v těchto případech

---

¹ Dle zkoumání jsou zatím PPP projekty považovány za doplňkové nebo alternativní formy financování služeb, které tradičně doposud zabezpečuje veřejný sektor. Z provedených šetření vyplývá, že nejúspěšnějším PPP projektem, co se týče právní formy, je koncese, s níž jsou zkušenosti na ústřední, regionální i municipální úrovni, a tato forma najde uplatnění i v budoucnosti (Halásek, 2007).

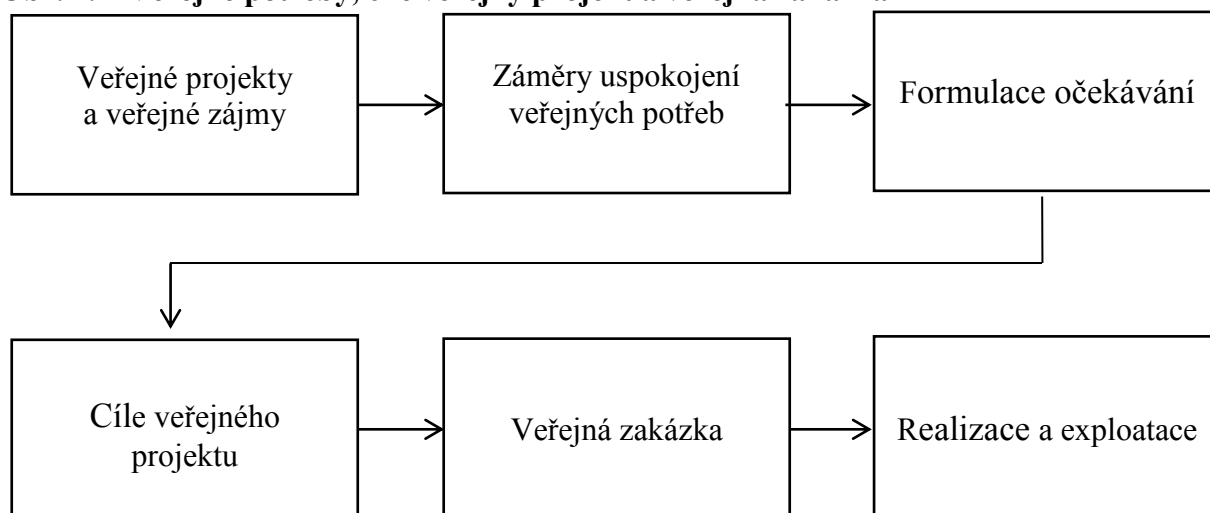
zajištěno na základě koncese – koncesní smlouvy uzavřené podle zákona o koncesních smlouvách a koncesním řízení. Koncesí se označuje úřední povolení nebo licence k provozování činnosti. Smluvním vztahem jsou upraveny platby tak, že uživatel nebo veřejnosprávní orgán platí pouze za službu, ale ne za aktiva potřebná k poskytnutí služby, zde dochází i k rozdělení rizika mezi soukromým a veřejným sektorem, rovněž se předpokládá nesení zodpovědností soukromým partnerem za přestavbu nebo výstavbu nových aktiv, která jsou převzata veřejným sektorem po skončení smluvního vztahu (Halásek, 2007).

Další možností je tzv. kvazikoncese, zde se jedná o smlouvu, kdy veřejný sektor za objednaný statek nezaplatí hned po dodání, ale splácí jej dodavateli ve splátkách, přičemž mu dodavatel v tomto období většinou poskytuje nějaké doprovodné služby (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010).

2.2.2 Zabezpečení veřejných potřeb prostřednictvím veřejných zakázek

Veřejný sektor je zadavatelem a uspokojuje veřejné potřeby formou zadávání veřejných zakázek privátnímu sektoru. Toto zabezpečení potřeb prochází „cyklem“, od zjištění veřejné potřeby až k její realizaci prostřednictvím VZ. Prvotní fáze začíná impulsem tj. zjištěním veřejné potřeby a přechází k záměru uspokojení. V další fázi se formulují očekávání a cíle veřejného projektu, na které navazuje veřejná zakázka. Cyklus, jeho dokončení a realizaci s exploatací zobrazuje Obr.2.1.

Obr. 2.1 Veřejné potřeby, cíle veřejný projekt a veřejná zakázka

Zdroj: Ochrana (2004), vlastní úprava

Územní samosprávné celky zabezpečují veřejné potřeby prostřednictvím nástroje zadávání VZ a v mezích zákona o veřejných zakázkách vystupující jako zadavatelé. Zde je stanovená

závazná legislativa a tato právní norma určuje postupy jak zabezpečit hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky. Vzhledem k přistoupení České republiky od 1. 5. 2004 do EU, byla přijata i nutnost zapracování příslušných předpisů do národních zákonů. Hlavní principy zadávání veřejných zakázek: transparentnost, nediskriminace, rovné zacházení a jejich členění je promítnuto v české legislativě (Kubátová et al., 2011).

Ačkoliv je pojem „veřejná zakázka“ často užíván, jeho teoretická definice se liší podle přístupu k tomuto institutu, jak uvádí Ochrana, Pavel a Vítek (2010).

1. Z ekonomického hlediska lze VZ vymezit jako případ, kdy určitý veřejný projekt nerealizuje přímo veřejný sektor, ale za úplatu subjekt z jiného než veřejného sektoru.
2. Z právního hlediska je veřejnou zakázkou chápána smlouva, jejíž uzavření se řídí zákonem o veřejných zakázkách a ten definuje veřejnou zakázku jako zakázku na dodávky, stavební práce nebo služby.

Veřejnou zakázkou je zakázka subjektu – zadavatele, který ji financuje ze zdrojů rozpočtové soustavy. Veřejná zakázka je pregnantně vymezena výše uvedeným zákonem o veřejných zakázkách, ten vymezuje veřejnou zakázku jako zakázku, která je realizována na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejnou zakázkou se z ekonomického hlediska rozumí účelná alokace sloužící k věcnému a materiálnímu zabezpečení chodu orgánů veřejné správy, které si plnění z ekonomických důvodů nemohou dovolit nebo nechtějí zabezpečit vlastními silami. Pokud by zadavatel realizoval plnění vlastními pracovníky, nejednalo by se o veřejnou zakázku (Jurčík, 2012).

Zákon o veřejných zakázkách, zejména jeho šestnáctá novela č. 55/2012 vnesla do procesu zadávání řadu podstatných změn, ke kterým patří: snížení limitů pro veřejné zakázky, které budou zadávány v režimu zákona o veřejných zakázkách, zrušení losování a povinnost zadavatele uveřejňovat smlouvy, rovněž skutečně uhrazenou cenu za veřejnou zakázku i seznam subdodavatelů. Kromě jiného, by měla změna přispět k větší transparentnosti a omezit prostor pro korupci. Tato novela zákona vstoupila v účinnost dne 1. dubna 2012, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 9, 61, 113 a 185, pokud jde o § 156 odst. 3, větu druhou a třetí, které nabývají účinnosti až dnem 1. ledna 2014. Poslední novelou tohoto kodexu, zákonem č. 167/2012 Sb., bylo upraveno podepisování uznávaným elektronickým podpisem nebo označení elektronickou značkou, s účinností od 1. července 2012.

Zákon o VZ, jak uvádí Jurčík (2012), upravuje dle legální dikce tyto oblasti:

- okruh právnických a fyzických osob, jako zadavatelé, kteří mají povinnost zadat VZ podle zákona,
- závazný postup při zadávání VZ, vedoucí k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, jde o kontrakce mezi zadavatelem a dodavatelem, kde hlavním účelem je dosažení úspory veřejných prostředků, prostřednictvím zabezpečení účasti konkurence a to zveřejnění VZ, (je přípustné omezení v rámci zákona),
- druhy zadávacího řízení,
- soutěž o návrh,
- dohled nad zadáváním veřejných zakázek (vykonává ÚOHS).

2.2.3 Zásady veřejného zadávání

Jak bylo na počátku kapitoly uvedeno, každý zadavatel je povinen v souvislosti se zadáváním VZ dodržet zásady stanované v § 6, bez ohledu na druh veřejné zakázky nebo druh řízení ve kterém je zakázka zadávána. Tyto zásady by se měly projevit již při stanovení zadávacích podmínek a postupovat celým procesem až do uzavření smlouvy. Zásady „3E“ ukládají, aby zadavatel nakládal se svěřenými prostředky ekonomicky a smysluplně.

1) Zásady dle § 6 zákona o veřejných zakázkách

Zásady transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení se promítají jak do přípravy zadávacích podmínek, tak do postupu zadavatele a zákon o VZ zachovává rovnováhu mezi principem transparentnosti a proporcionality. Kterákoliv zakázka musí být vždy zadána **transparentním** způsobem. Základním účelem zásady je zajištění co největší průhlednosti řízení, která podstatně přispívá k přezkoumatelnosti celého řízení a k možnosti kontroly zadaného postupu řízení. Tento způsob se zabezpečuje tím, že se v co největší míře informují uchazeči a veřejnost o průběhu veřejné zakázky. **Zásada rovného zacházení** se vztahuje k dosažení rovného přístupu k VZ a k možnosti úspěchu ve výběrovém řízení, např. všechny nabídky musí být otevírány až po uplynutí lhůty k podání nabídek. Zadavatel by měl postupovat vůči všem zájemcům a uchazečům stejným způsobem a měl by být neutrální. K dodržení této zásady ze strany zadavatele dochází například tím, že podmínky zadání nadlimitní VZ nesmí být zveřejněny dříve než v den odeslání informací a údajů Úřadu pro úřední tisky evropských společenství. **Zákaz diskriminace**, v průběhu zadávání VZ je

zadavatel povinen postupovat vždy tak, aby jeho jednáním nedošlo ke zvýhodnění žádného dodavatele oproti jiným dodavatelům. Jurčík (2012) uvádí, že nesmí docházet k omezení dodavatelů z určitých oblastí a zejména dodavatelů ze zahraničí. Dodržování této zásady zabezpečuje, aby zakázky v jedné členské zemi EU měly příležitost získat i podnikající osoby z jiných členských zemí.

Veřejné zadávání zakázek musí být transparentní, nediskriminační a má umožnit výběr poskytovatele k zajištění služby za nejnižší náklady viz Janků a Mikušová (2012).

2) Zásady „3 E“

Smyslem zadání veřejné zakázky je zajištění statků a služeb, které zadavatel skutečně potřebuje pro plnění svých úkolů tak, aby uspokojily jeho potřebu účelně, hospodárně tj. za co nejnižší cenu připadající na jednotku užitečnosti a ještě s efektem. Ve své podstatě se jedná o to, aby zadavatel se svěřenými prostředky ekonomicky a smysluplně nakládal. Na úrovni nižších územně samosprávných celků je tato povinnost především ustanovena např. zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (Ochrana, 2011).

Hospodárností „economy“ se rozumí takové použití veřejných prostředků k zajištění plnění úkolů, při němž dochází k co nejnižšímu vynaložení svěřených prostředků. Pro minimalizaci nákladů by měla být závazná i podmínka, dodržení odpovídající požadované kvality stanoveného cíle nebo standardu. Při sledování kritéria hospodárnosti musí zadavatel brát v potaz nejen náklady pořizovací, ale je potřeba zahrnout i náklady provozní, které budou vynaloženy v průběhu životnosti předmětu. **Efektivností** „efficiency“ se rozumí takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvyššího možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění. Jde tak o vztah mezi finančním vstupem a výstupem v požadované kvalitě. Efektivností dochází k optimalizaci zdrojů využitých k zajištění plnění úkolů. **Účelností** „effectiveness“ se rozumí takové požití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. Zde tedy jde o vztah mezi zamýšlenými cíli a skutečně dosaženými výsledky ve vykonané činnosti. Nejčastějším ukazatelem účelnosti je procentní naplnění stanoveného cíle, a toto kritérium prověřuje i ekonomickou racionalitu vynaložených zdrojů (Ochrana, Pavel a Vítek, 2010).

Zásady hospodárnosti, efektivity a účelnosti jsou promítnuty do ustanovení § 78 zákona o veřejných zakázkách, nejsou však v zákoně výslovně zmíněny. Tento nedostatek explicitního definování „3E“ vede k tomu, že si zadavatelé ani neuvědomují tuto povinnost při zadávání, hodnocení, výběru a realizaci veřejných zakázek. Mylně se domnívají, že dodržení postupu dle § 6 je plně postačující k vyhlášení výběrového řízení a nevědomě opomíjí zásady „3E“. Zadavatel se takto s ohledem na znění zákona o VZ soustřeďuje pouze na formální náležitosti kontroly, prověření zadávací dokumentace dle požadavků zákona, formální kontrolu procesů souvisejícím se zadávacím řízením atd. Při zadávání VZ je povinen zadavatel zvolit mezi dvěma základními hodnotícími kritérii. V případě volby základního hodnotícího kritéria podle ekonomické výhodnosti nabídky, musí také stanovit dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala ekonomickou výhodnost nabídky (nejlepší hodnotu za peníze) a být v souladu s ekonomickými zásadami „3E“. Prověřování „3E“ je rovněž povinnou součástí kontroly veřejných výdajů, jak uvádí Jurčík (2012) a Ochrana (2011).

Zásady a korupce

Veřejné zakázky patří k nejvíce korupční oblasti ve státní a veřejné správě, kde dochází k porušování výše uvedených zásad při postupu zadavatele dle zákona 137/2006 Sb. Mezi největší rizika patří přizpůsobení VZ očekávanému „vítězi“, tzv. „ušití zakázky na míru“, kdy parametry vyhlášeného výběrového řízení jsou předem přizpůsobeny tak, aby vyhovovaly předem vybranému zájemci, za poskytnutý úplatek. Tímto postupem dochází ke zvýhodnění jednoho subjektů před druhým a nemožnosti úspěšnosti ve vyhlášeném výběrovém řízení, pro nesplnění základních předpokladů pro účast ve veřejné zakázce. K základním protikorupčním chybám lze přiřadit nedostatečné kontrolní mechanismy v procesu zadávání VZ, účasti zainteresovaných osob v hodnotící komisi a manipulace se lhůtami, této problematice se podrobněji věnuje Chmelík a Tomica (2011).

2.2.4 Typy veřejných zakázek

Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. člení zakázky dle předpokládané hodnoty, kde jsou stanovené závazné finanční limity. Druhé dělení se týká jejich předmětu v návaznosti na zajišťované úkony, a u zadávacích řízení jsou rozlišovány typy zadávacích řízení, dále pak stanoví dva kritéria pro hodnocení veřejných zakázek.

1) Rozdělení veřejných zakázek dle výše předpokládané hodnoty

Veřejné zakázky se dělí dle výše jejich předpokládané hodnoty na **nadlimitní** veřejné zakázky, **podlimitní** veřejné zakázky a veřejné zakázky **malého rozsahu**. Novým specifickým novelizovaného zákona o VZ je pojem **významná** veřejná zakázka, kde je stanoven limit pro územně samosprávné celky 50 milionů.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše peněžitého závazku vyplývající z plnění veřejné zakázky, kterou je zadavatel **povinen** stanovit pro účely postupu v zadávacím řízení před jeho zahájením a v souladu s pravidly stanovenými v zákoně. Legislativa uvádí, že pro stanovení předpokládané hodnoty je vždy rozhodná cena bez DPH. Jako základ pro stanovení výše předpokládané hodnoty se používají informace o zakázkách stejného či podobného plnění, a pokud nemá zadavatel takovéto údaje k dispozici, pak stanoví hodnotu na základě průzkumu trhu s požadovaným plněním a lze rovněž použít informace získané jiným vhodným způsobem, jak uvádí i Raus (2011).

Tabulka 2.3 Finanční limity veřejných zakázek pro územní samosprávné celky v Kč

	<i>dodávky a služby</i>	<i>stavební práce</i>
<i>Nadlimitní zakázky</i>	<i>od a výše</i>	
od 1.1.2010	4 997 000	125 451 000
od 1.1.2012	5 010 000	125 265 000
<i>Podlimitní zakázky</i>	<i>od a výše</i>	
do 31.3.2012	2 000 000	6 000 000
od 1.4.2012	1 000 000	3 000 000
od 1.1.2014		1 000 000
<i>VZ malého rozsahu</i>	<i>nedosáhne hodnot</i>	
do 31.3.2012	2 000 000	6 000 000
od 1.4.2012	1 000 000	3 000 000
od 1.1.2014		1 000 000

Zdroj: Jurčík (2012), vlastní zpracování

Nadlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota bez daně z přidané hodnoty dosáhne nejméně závazného finančního limitu. Tento finanční limit stanovuje prováděcí právní předpis pro jednotlivé kategorie zadavatelů, oblasti a druhy veřejných zakázek, případně kategorie dodávek nebo služeb. Nové finanční limity jsou stanoveny nařízením Komise (EU) č.1251/2011 ze dne 30. listopadu 2011 a v ČR jsou tyto limity závazné nařízením vlády č. 447/2011 Sb. ze dne 14. 12. 2011 s účinností od 1. 1. 2012.

Limity předpokládaných hodnot pro **podlimitní** veřejnou zakázku i pro další typy VZ zobrazuje Tabulka 2.3, kde jsou zaznamenány i změny těchto limitů dle legislativy.

Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí VZ, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne, v případě VZ na dodávky nebo na služby, limitu uvedeného viz Tabulka 2.3. Veřejný zadavatel je v tomto případě oprávněn postupovat zcela mimo režim zákona, je však vždy povinen postupovat v rámci zadávacího řízení transparentně, nediskriminačně a dodržovat zásadu rovného zacházení. Pro splnění všech těchto podmínek je vhodné stanovit interním předpisem základní pravidla, za kterých může být veřejná zakázka malého rozsahu zadána. Zadavatel je povinen i v tomto zadávacím řízení dodržovat zákaz dělení zakázek a rovněž je nezbytné uchování dokumentace vzniklé v souvislosti se zadáváním VZ malého rozsahu, a to zejména pro účely případné kontroly prováděné dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, nebo vzhledem k pravomocem Nejvyššího kontrolního úřadu dle zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu (Jurčík, 2012).

U zakázek malého rozsahu, vzhledem k relativně malému riziku narušení hospodářské soutěže v rámci jednotného evropského trhu, rozhodla Evropská komise o zproštění subjektů poskytujících veřejné služby od oznamovací povinnosti (Mikušová a Janků 2012).

2) Rozdělení veřejných zakázek dle předmětu

Jiným členěním rozlišujeme veřejné zakázky dle *předmětu*, a to na veřejné zakázky na **dodávky**, veřejné zakázky **na služby** a veřejné zakázky na **stavební práce**.

Předmětem VZ na **dodávky** je pořízení věci „zboží“, a to zejména formou koupě nebo koupě na splátky, nájmu i leasingu. Poskytnutí služeb nebo stavebních prací – umístění, montáže, uvádění do provozu a prací, pokud jsou nezbytné ke splnění VZ na dodávky, nesmí se však jednat o zhotovení stavby. Smyslem tohoto pořízení věci je, aby přineslo uspokojení předem definovaných potřeb veřejnosti. Pořízení věci je založeno na principu získání hodnoty za peníze, kdy proces věci je vybírán a hodnocen s ohledem na potenciální užitek. U zakázky na **stavební práce** rozlišuje Ochrana (2011) tři základní formy: provedení stavebních prací a provedení inženýrské nebo projektové činnosti, která souvisí s provedením a zhotovením stavby. Formu provedení stavebních prací a inženýrských činností definuje taxativně zákon v příloze č. 3. Třetí formou VZ na stavební práce je zhotovení stavby s užitnou hodnotou jako celek, se schopností plnit předem stanovené ekonomické a technické funkce. Cílem je

zhotovení stavby, která je výsledkem projekční, montážní, stavební či inženýrské činnosti. Veřejná zakázka na **služby** má dvě základní formy poskytování služeb: čistou a kombinovanou. Čistou VZ na služby lze vymezit tím, že to není zakázka na dodávky ani na stavební práce. Kombinovaná forma je poskytována spolu s dodávkou nebo stavebními pracemi a zde předpokládaná hodnota poskytované služby je vyšší nežli dodávka nebo stavební práce. Podrobnější klasifikaci nalezneme v příloze zákona.

Zadavatel je povinen ve všech případech u stanovení předmětu VZ prověřovat, zda předmět je v souladu s kritériem účelného vynaložení zdrojů (Ochrana, 2011).

3) Typy zadávacích řízení

Možnost použití různých forem zadávacích řízení závisí na tom, z jakých zdrojů zadavatel financuje veřejnou zakázku a jaká je její předpokládaná hodnota. V případě, že jde o dotovaný zadavatele, jak uvádí Jurčík (2012), je nutné dodržet stanovené podmínky dotačního titulu a respektovat určený postup. Zákon o veřejných zakázkách rozlišuje tyto druhy zadávacího řízení: **otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní dialog a zjednodušené podlimitní řízení**. Zadavatel má povinnost zadat podlimitní a nadlimitní veřejnou zakázku v šesti výše uvedených způsobech zadávacích řízení. Má možnost si vybrat způsob který mu nejvíce vyhovuje, bez ohledu na předpokládanou hodnotu, případné omezení definuje zákon stanovenými podmínkami.² Metodickou podporu k problematice VZ lze nalézt rovněž na portálu o veřejných zakázkách.

4) Hodnotící kritéria veřejných zakázek

Při výběru nejvhodnější nabídky je zadavatel povinen rozhodovat na základě dvou hodnotících kritérií:

- ekonomicky nejvhodnější nabídka,
- nabídka s nejnižší nabídkovou cenou.

Výběrem nejvhodnější nabídky a podpisem samotné smlouvy by mělo nastat ukončení zadávacího řízení a měla by být započata fáze realizace VZ. Další způsob ukončení, který zákon umožňuje je zrušení zadávacího řízení (Jurčík, 2012).

---

² U podlimitní veřejné zakázky na stavební práce s předpokládanou hodnotou nepřesahujících 10 mil. Kč bez DPH je pro veřejného zadavatele užíváno postupu dle zjednodušeného podlimitní řízení (Jurčík, 2012).

3 Veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu povodí Stonávky

Obce pro zabezpečování služeb veřejnosti, užívají formy zadávání veřejných zakázek, která je součástí uvedeného cyklu pro zajišťování potřeb. V této kapitole se budeme věnovat oblasti zadávání veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“, a za tímto účelem jsou pak selektovány vhodné obce: Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka a Třanovice. K rozboru zjištěných informací jsou zde použité metody: analýza časových řad, analýza dokumentů, syntéza a metoda komparace.

Mikroregion „Sdružení obcí povodí Stonávky,“ je územně vymezen katastry následujících obcí: Dolní Tošanovice, Hnojník, Horní Tošanovice, Komorní Lhotka, Ropice, Řeka, Smilovice, Střítež, Třanovice a Vělopolí, údaje o počtech obyvatel a personálním obsazení zobrazuje Tabulka 3.1, pro vzestupné seřazení obcí bylo použito kritérium počtu obyvatel k 1.1.2012. Společné zájmy těchto obcí zastupuje „Sdružení obcí povodí Stonávky“, svazek obcí založený dne 2. září 1999, ustanovený na základě § 49-53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Obce mikroregionu si uvědomují svou odpovědnost vůči občanům a řídí se strategickým plánem, kterým jsou stanoveny produkce statků či určité služby.

Tabulka 3.1 Přehled o obcích v mikroregionu

Název obce	Počet obyvatel k 1.1.2012	Počet úředníků (přepočten na úvazky)	Informace o funkci starosty	
			uvolněný	neuvolněný
Vělopolí	266	0,5	1	×
Dolní Tošanovice	315	1	×	1
Řeka	512	1	×	1
Horní Tošanovice	529	1	1	×
Smilovice	721	2	×	1
Střítež	992	3	1	×
Třanovice	1 032	4	1	×
Komorní Lhotka	1 246	3	1	×
Hnojník	1 494	8	1	×
Ropice	1 512	3	×	1
celkem	8 619	26,5	6	4

Zdroj: ČSÚ (2012), Interní informace obcí (2012), vlastní zpracování

V rámci strategického plánu rozvoje mikroregionu byly specifikovány jednotlivé problémové priority např. rozvoj a údržba stávajících komunikací, vodovodní a kanalizační sítě, rozvoj

služeb pro obyvatele, rekonstrukce a vybavení objektu školských a vzdělávacích zařízení, čistírny odpadních vod, rozvoj podnikání v návaznosti na aktivity společnosti Hyundai, rozvoj místní produkce a využití zchátralých objektu i nevyužívaných ploch pro rozšiřování občanské vybavenosti. Strategickým plánem mikroregionu došlo k vymezení kompetencí jednotlivých aktérů, kde sněm starostů je mimo jiné, iniciátorem realizace strategického plánu i dílčích rozvojových strategií a jmenuje pracovní skupiny pro aktivizaci starostů. Zastupitelstva obcí nesou odpovědnost za realizaci strategických a akčních plánů obcí, dílčích rozvojových strategií v jejich působnosti a za optimální využití dostupných zdrojů. Pro řešení úkolů a realizace plánů obcí je využívána i forma veřejných zakázek.

3.1 Obce mikroregionu jako zadavatelé veřejných zakázek

Územně samosprávné celky mikroregionu vystupují v oblasti veřejných zakázek vždy jako **veřejní zadavatelé**, avšak v případě financování z cizích finančních prostředků se stávají i **dotovanými zadavateli**, a pak postupují podle dotačních pravidel, tuto část ustanovuje § 2 zákona o VZ. Dotovaným zadavatelem se jednotlivé obce stávají, pokud zadávají veřejnou zakázku hrazenou z více než 50 % z peněžních prostředků z veřejných zdrojů nebo pokud peněžní prostředky poskytnuté na veřejnou zakázku z těchto zdrojů přesahují 200 mil. Kč, a rovněž kdy peněžní prostředky jsou poskytovány z veřejných zdrojů i v případě, pokud jsou poskytovány prostřednictvím jiné osoby. Za jednoho zadavatele se pro účely ZVZ považuje i několik zadavatelů tj. územně samosprávných celků pokud se sdruží, či se jinak spojí pro účely společného postupu směřujícího k zadání veřejné zakázky (dále jen "sdružení zadavatelů"). V takovém případě jsou zadavatelé povinni před zahájením zadávacího řízení uzavřít písemnou smlouvu, ve které si upraví vzájemná práva a povinnosti související se zadávacím řízením a stanoví způsob jednání jménem účastníků sdružení zadavatelů. Tohoto postupu využívají i obce mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“.

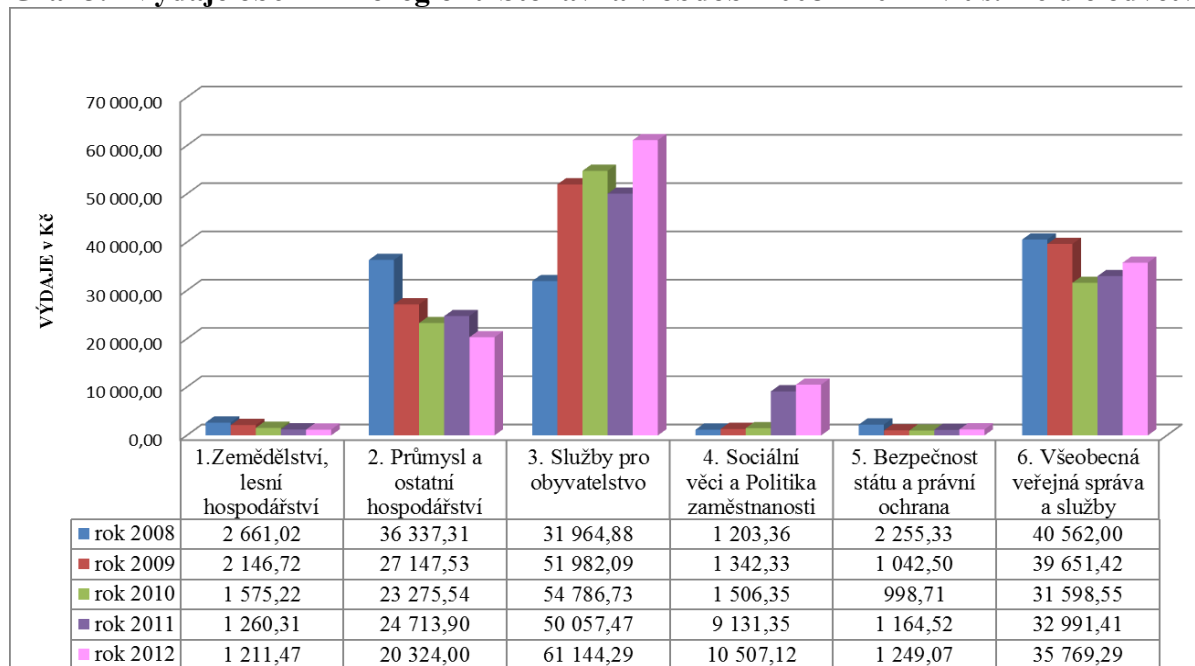
3.2 Analýza výdajů obcí mikroregionu na zabezpečení statků a služeb

Pro zachycení výdajové oblasti nižších územně samosprávných celků mikroregionu Stonávka na zabezpečení statků a služeb, a pro následnou komparaci s výdaji na veřejné zakázky, byla zpracována analýza výdajů jednotlivých obcí. Vstupní data byla získána ze systému Ministerstva vnitra z databáze ÚFIS, ARIS a z účetnictví jednotlivých obcí vedených v programu UCR Gordic.

Dobrovolný svazek tvoří 10 obcí a tyto municipality vydávají ze svého rozpočtu finance na zabezpečení statků a služeb v oblastech své působnosti. Strukturu a výši výdajů jednotlivých obcí za období 2008 – 2012 v členění dle odvětví národního hospodářství, shromážděných za účelem zjištění přesnějších informací o finančních výdajích na zajištění konkrétní služby zachycuje Příloha č. 1. Pro vyloučení vícenásobných peněžních operací byly položky konsolidovány a nejvyšší výdaje v odvětví za sledované období jsou u jednotlivých obcí zvýrazněné. Tyto údaje slouží ke komparaci mezi jednotlivými odvětvími, jsou zde sumarizovány i celkové výdaje za rozpočtová období 2008 až 2012 včetně grafického vyobrazení rovněž v Příloze č. 1, z něhož je viditelný pohyb výdajů u jednotlivých obcí.

Pro přiblížení výdajové stránky obcí byla provedena komparace výdajů za sledované období dle odvětví, jak prezentuje Graf 3.1, zjišťujeme zde údaje o výkyvech v podobě navýšení v určitých letech, a že obce v určité době vynakládaly vyšší finance ze svého rozpočtu za účelem realizace statku nebo služby v konkrétním odvětví. Zřetelně zde převažují výdaje na služby v letech 2009 – 2012, další růst je zaznamenán v roce 2011 a 2012 u odvětví č. 4.

Graf 3.1 Výdaje obcí mikroregionu Stonávka v období 2008 – 2012 v tis. Kč dle odvětví

Zdroj: ARIS (2001), ÚFIS (2011), UCR GORDIC (2013), vlastní zpracování

S těmito výdaji územně samosprávných celků by měla korespondovat některá z forem uspokojování veřejných potřeb ze strany veřejného sektoru, jak bylo uvedeno v Kapitole 2.1.4. Chronologickou řadu výdajů dle jednotlivých let zachycuje i tabulka v Příloze č. 2, kde jsou uvedeny i celkové rozpočtové výdaje na jednotlivá odvětví i výdaje

ve sledovaném období. Podrobnější komparace výdajů jednotlivých obcí, analýza dat a časových řad je zobrazena v Příloze č. 3, kde je v tabulce zvýrazněn rozdíl mezi minimem 1 841 tis. Kč a maximem 39 167 tis. Kč v rozpočtových výdajích u obce Vělopolí v roce 2011 a u obce Hnojník o rok později ve výši jednadvacetinásobku. V grafickém zobrazení jsou zřetelné rozdíly v růstu sloupců v období, ve kterém došlo k vyšším výdajům např. u obce Hnojník v roce 2009 i 2012, a u obce Třanovice v roce 2009 a 2010. Ve druhém grafu Přílohy č. 3 jsou obce seřazené vzestupně podle výše výdajů za období 2008 – 2012 (max. rozpočtových výdajů 140 mil. obec Hnojník).

Souhrnná Tabulka 3.2 zobrazuje syntézu rozpočtových výdajů sledovaného období všech obcí mikroregionu, jsou zde uvedené odvětví národního hospodářství dle základního členění, kde je patrné, že největší výdaje jsou kumulovány v odvětví č. 3, na zabezpečení služeb pro obyvatelstvo. V tomto odvětví jsou poskytovány statky smíšené i čisté v oblastech: školství, kultura, tělovýchova a životní prostředí. Zde, jako čistý statek můžeme uvést např. péči o vzhled obce, veřejné osvětlení, územní rozvoj a plánování i zajištění povinné školní docházky. Ke smíšeným statkům řadíme služby spojené s pohřebnictvím, zabezpečení odpadového hospodářství i poskytované služby spojených s umístěním dítěte v mateřské škole či školní družině.

Tabulka 3.2 Rozpočtové výdaje mikroregionu Stonávka za období 2008 - 2012 v tis. Kč

<i>Odvětvové třídění výdajů</i>	<i>Výdaje v Kč</i>
1. Zemědělství, lesní hospodářství	8 854,74
2. Průmysl a ostatní hospodářství	131 798,27
3. Služby pro obyvatelstvo	249 935,46
4. Sociální věci a Politika zaměstnanosti	23 690,51
5. Bezpečnost státu a právní ochrana	6 710,13
6. Všeobecná veřejná správa a služby	180 572,67
Rozpočtové výdaje celkem	601 561,78

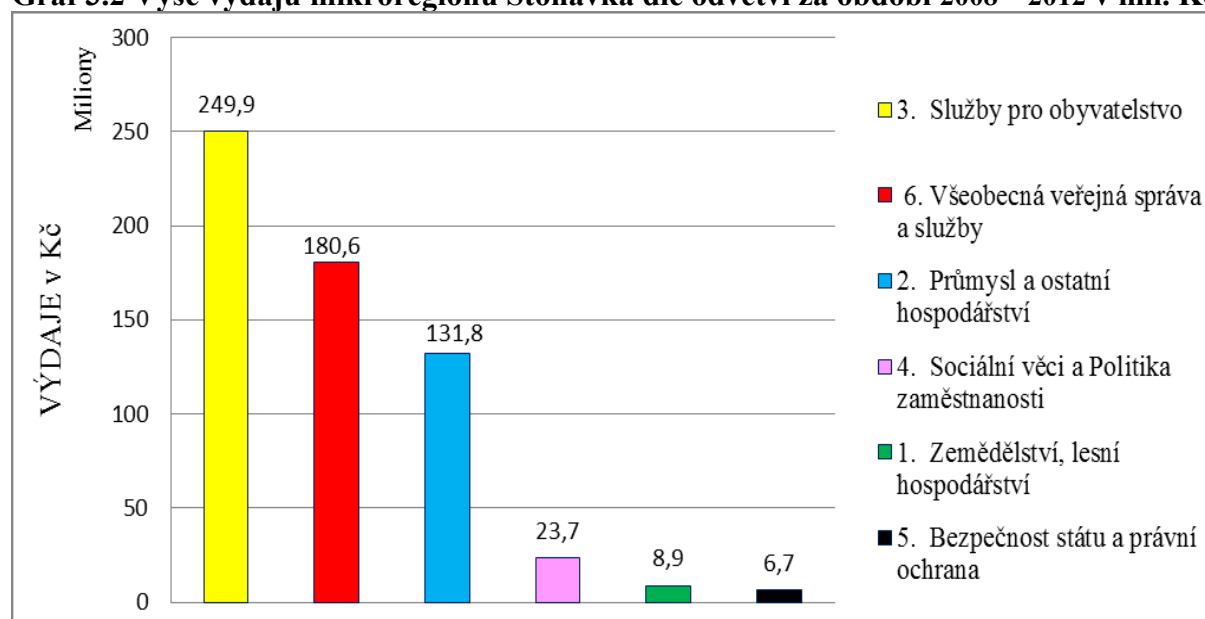
Zdroj: ARIS (2001), ÚFIS (2011), UCR GORDIC (2013), vlastní zpracování

Druhé největší výdaje vykazuje odvětví č. 6, pod tuto všeobecnou veřejnou správu a služby spadají mandatorní výdaje, jako jsou odměny členů zastupitelstva, platy zaměstnanců a výdaje spojené s činností místní správy. Třetí místo náleží odvětví č. 2, průmyslu a ostatnímu hospodářství, kde spadá doprava, silniční hospodářství, místní komunikace ve správě obce i zajištění dopravní obslužnosti pro obyvatelstvo a služby spojené s provozem vodovodu i kanalizace, a toto odvětví se jeví jako vhodné k realizaci větších veřejných zakázek.

Pro přehlednější prezentaci byly údaje uspořádány rovněž graficky a sestupnou výši jednotlivých výdajů v odvětvích zobrazuje Graf 3.2. Do části nižších výdajů spadá odvětví č. 4, kde jsou zejména povinné výdaje na proplácení nemocenské a zajištění sociální péče, u politiky zaměstnanosti pak výdaje na veřejně prospěšné práce. V odvětví č. 1 zemědělství a lesní hospodářství, výdaje vykazují pouze obce, jež činí finanční operace spojené s vlastnictvím lesních a zemědělských pozemků. Nejnižší výdaje vykazuje odvětví č. 5 na bezpečnost státu a právní ochranu, kde náleží služby v oblasti požární ochrany např. Sbory dobrovolných hasičů.

Graf 3.2 Výše výdajů mikroregionu Stonávka dle odvětví za období 2008 – 2012 v mil. Kč

Zdroj: ARIS (2001), ÚFIS (2011), UCR GORDIC (2013), vlastní zpracování

Při použití podrobnějšího třídění na skupiny lze určit přesný výdaj i odvětví, který územně samosprávný celek uskutečnil prostřednictvím svého rozpočtu, tato analýza je zaznamenána v Příloze č. 4, kde je takto pro ukázkou zpracován mediánový rok 2010, s výraznou investicí obce Třanovice do odvětví průmyslu a ostatního hospodářství, vedeno v účetnictví na pododdílu 232 - odpadní voda. Tomuto výdajovému kroku by mělo předcházet např. výběrové řízení a následná realizace veřejné zakázky na výstavbu kanalizace.

3.3 Vybrané obce mikroregionu povodí Stonávky

Analýza uspokojování veřejné potřeby formou zadávání veřejných zakázek celého mikroregionu by byla obsahově náročná, z tohoto důvodu, byly vybrány čtyři konkrétní obce. Prvním kritériem pro výběr byla výše rozpočtových výdajů obcí ve sledovaném období

2008 – 2012, druhým kritériem byl počet obyvatel v obcích, jak zobrazuje Tabulka 3.1 Přehled o obcích v mikroregionu. Při výběru bylo rovněž přihlíženo nárůstu výdajů v určitých obdobích a předpoklad investice do realizace větší veřejné zakázky, jak je zobrazeno v grafické části Přílohy č. 1. Mezi vybrané obce patří obec Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka. Jako čtvrtá byla vybrána obec Třanovice s navazujícím počtem obyvatel, ale o dva stupně vyššími rozpočtovými výdaji, jak prezentuje druhý graf v Příloze č. 3, kde je uveden i celkový přehled rozpočtových výdajů. Dle těchto kritérií se vybrané obce nacházejí v oblasti středních a vyšších hodnot. V mikroregionu se nenacházejí k přesnému porovnání ideálně stejné obce, a z tohoto důvodu se mohou vyskytovat i odchylky ve zjištěných výsledcích. Monitoring a sběr dat u jednotlivých samospráv byl proveden ve spolupráci se starosty obcí a administrativními zaměstnanci.

3.4 Analýza veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu

V rámci této podkapitoly je zpracována analýza dokumentů, časových řad a komparativní analýza zadáných veřejných zakázek obcí Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka a Třanovice v letech 2008 – 2012. Nejprve byly vytvořeny databáze o jednotlivých VZ, získané údaje byly seřazeny do tabulek podle časového období a jednotlivým zakázkám byla přiřazena pořadová čísla. Na prvotní sběr dat územně samosprávných celků, navazovalo stanovení kritérií: výdaje na veřejné zakázky v členění dle předmětu, předpokládané hodnoty, počet zadáných zakázek, oblast zabezpečená veřejnou zakázkou, zveřejnění zakázek, subjekt zajištění VZ a vnitřní předpisy pro zadávání zakázek malého rozsahu. Vybrané municipality jsou následně uvedené v pořadí podle velikosti obyvatelstva a vstupní databázi s údaji o VZ ve sledovaném období zachycuje tabulka v Příloze č. 5, která je podkladem pro analýzy VZ, dle předmětu, předpokládané hodnoty, stanovení podílu cizích zdrojů a porovnání výdajů na VZ s rozpočtem obce.

3.4.1 Zadávání veřejných zakázek v obci Smilovice

Pro zadávání veřejných zakázek v obci Smilovice má územně samosprávný celek stanovené závazné pokyny „Směrnici č. 1/2009 zadávání veřejných zakázek malého rozsahu“, která odkazuje na metodiku zadávání dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách a metodiku zakázek financovaných ze zdrojů EU, jež upravují postupy pro zadávání VZ mimo režim zákona. Tato směrnice stanovuje od nuly tři finanční limity pro jednotlivé postupy, obsahuje hodnocení VZ, ukládá zveřejňování výzev při obesílání více zájemců na úřední desce i na

elektronické úřední desce. V první hranici limitu je stanovena výzva jednomu dodavateli k podání cenové nabídky, u vyšších limitů je stanoveno obeslání tří dodavatelů. Směrnice byla nahrazena směrnicí č. 5/2010, kde byly upraveny limity dle změn zákona o VZ a zveřejňování výzev bylo posunuto až od druhého limitu, a u všech limitů je stanoveno podání výzvy třem dodavatelům, dále tato směrnice nově stanovuje, že dotovaný zadavatel musí postupovat podle závazného postupu pro žadatele a příjemce transferu nebo dotace. V návaznosti na snížení limitů pro zadávání VZ bylo provedeno další nahrazení směrnice k 1. 4. 2012.

Přehled zadaných veřejných zakázek obce Smilovice

Obec Smilovice realizovala v období 2008 – 2012 celkem 77 VZ v celkové hodnotě 17 812 tis. Kč a Tabulka 3.3 zachycuje vývoj výdajů dle jednotlivých předmětů VZ, počty zadaných zakázek a výše výdajů a dotací. Z celkového počtu zakázek byla pouze jedna zadána jako podlimitní a u zbylých proběhlo výběrové řízení pro zadávání zakázek malého rozsahu, jak uvádí Příloha č. 5, kde je zobrazen podíl cizích zdrojů ve výši 53% a vlastních zdrojů ve výši 47% z celkových výdajů na VZ. Jak vyplývá z analýzy, viz Tabulka 3.3, výše cizích zdrojů (dotace) na VZ byla nejvyšší v roce 2008 ve výši 6 107 tis. Kč, což odpovídá 92% podílu VZ na rozpočtu obce a v roce 2012 dosáhla minima v podobě nulové hodnoty.

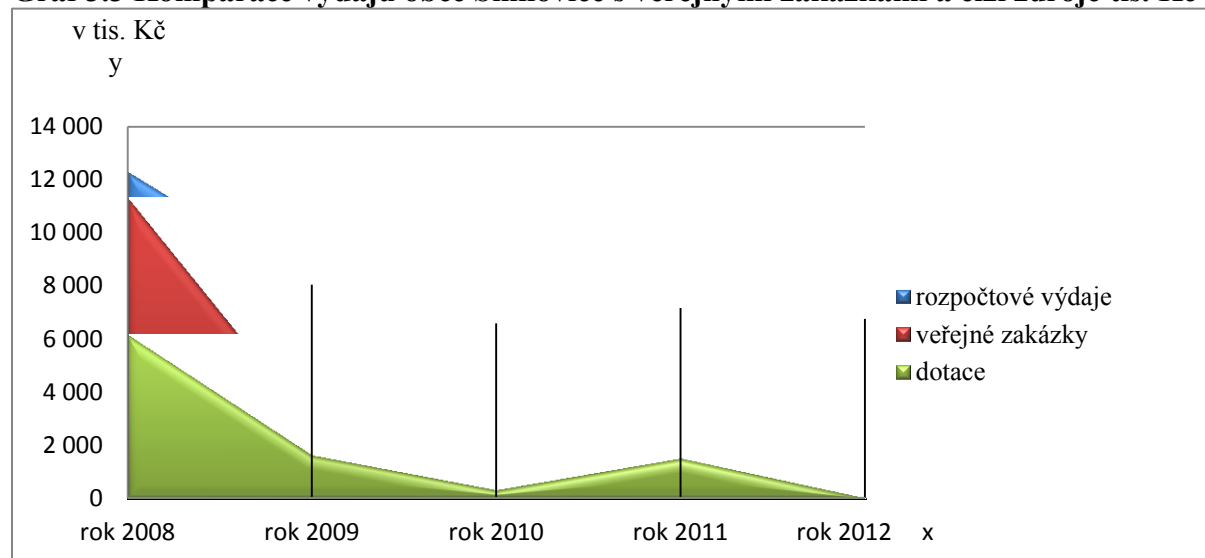
Tabulka 3.3 Přehled veřejných zakázek obce Smilovice 2008 - 2012 v tis. Kč

	ks	rok 2008	ks	rok 2009	ks	rok 2010	ks	rok 2011	ks	rok 2012	Celkem za období
<i>Rozpočtové výdaje</i>		12 278,37		8 040,59		6 581,39		7 158,63		6 748,38	40 807,36
<i>Veřejné zakázky</i>	20	11 306,04	10	2 742,65	16	1 054,72	19	2 088,31	12	620,39	17 812,12
<i>služby</i>	6	1 646,95	3	1 567,12	7	417,09	6	149,72	3	190,91	3 971,79
<i>dodávky</i>	12	158,92	6	68,96	5	34,30	11	82,83	8	51,31	396,31
<i>stavební práce</i>	2	9 500,18	1	1 106,56	4	603,34	2	1 855,77	1	378,17	13 444,02
<i>Výše dotace</i>		6 107,50		1 607,35		310,61		1 490,30		0,00	9 515,76
<i>Podíl VZ na rozpočtu</i>		92%		34%		16%		29%		9%	44%
<i>Podíl dotací na VZ</i>		54%		59%		29%		71%		0%	53%

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Smilovice (2008 - 2012), vlastní zpracování

Nejvyšší výdajové hodnoty byly u zakázek na stavební práce a v roce 2008 bylo dosaženo maxima 9 500 tis. Kč a nejnižší hodnoty se týkaly VZ na dodávky v roce 2010 ve výši 34,3 tis. Kč. Nejpočetnější VZ byly zakázky na dodávky v roce 2008 v počtu dvanácti, a VZ tohoto roku jsou vykázány početním maximem 20 kusů v celém sledovaném období. Nejméně časté byly VZ na stavební práce zadáné v počtu jedné v roce 2009 i 2012, avšak tyto přesahují svou hodnotou oba dva druhy veřejných zakázek. Nejvyšších výdajových hodnoty na dodávky, služby a stavební práce i jednotlivé rozdíly v podílech, dokazuje i rozvržení výdajů v grafu v Příloze č. 6, kde je zobrazena i komparační analýza podílu poskytnutých dotací, které se vztahují k dané výši jednotlivých výdajů dle let. V roce 2012 byla hodnota tohoto podílu nulová, což znamená, že v tomto roce zadáné veřejné zakázky byly realizovány pouze z vlastních zdrojů obce. Maximální 71 % účasti cizích zdrojů na VZ je dosaženo v roce 2011 a v Tabulce 3.3 je této hodnotě přiřazena částka ve výši 1 490 tis. Kč, kde činil podíl VZ na rozpočtových výdajích obce 29 % z čehož vyplývá, že tento rok nebyly realizovány objemnější zakázky. Nejmenší podíl veřejných výdajů na VZ ve výši pouhých 9% byl v roce 2012, kde je výše cizích zdrojů nulová. Komparaci výdajů rozpočtových a na VZ i výši dotací zobrazuje Graf 3.3, který zaznamená maximální hodnoty všech tří sledovaných veličin.

Graf 3.3 Komparace výdajů obce Smilovice s veřejnými zakázkami a cizí zdroje tis. Kč

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Smilovice (2008-2012), vlastní zpracování

V roce 2008 výdaje na veřejné zakázky na ose y dosáhly téměř hodnoty rozpočtových výdajů 12 278 tis. Kč územně samosprávného celku, a byly nejvyšší za celé sledované období. Výše cizích zdrojů v roce 2008 je rovněž na hodnotě svého maxima, což je patrné oproti sledovanému období na ose x. Z grafického zobrazení je zřejmá závislost věřených zakázek na dotacích a z tohoto vyplývající i navýšení rozpočtových výdajů. Opět je zde zřetelné

přiblížení k minimu roku 2010 a výrazný pokles roku 2012, kde je výše dotace na nulové hodnotě a VZ na svém minimu.

3.4.2 Zadávání veřejných zakázek v obci Střítež

Směrnice obce Stříteže z roku 2009 rovněž upravuje bližší postup pro zadávání VZ malého rozsahu, dále uvádí tři stanovené limity předpokládaných hodnot VZ počínaje nulou a u všech limitů je stanoveno podání výzvy třem dodavatelům k předložení cenové nabídky. Zveřejnění výzvy na úřední desce a webových stránkách obce je uloženo pro zadávané VZ od druhého limitu. V návaznosti na změnu legislativy v oblasti VZ byla směrnice z roku 2009 zrušena a nahrazena „Zásadami pro zadávání veřejných zakázek obce Stříteže“, kterou je stanoveno pro počínající limit k zadávání VZMR s nepatrnou hodnotou provedení průzkumu na trhu a porovnání cen. Od středního limitu je stanovena povinnost schválení připraveného výběrového řízení zastupitelstvem obce a vyzvání 3 dodavatelů k předložení nabídky a u VZMR s významnou hodnotou je výzva nejméně pěti dodavatelům. Ke zveřejnění na úřední desce je uvedena u střední a významné hodnoty formulace: „může zároveň zveřejnit na internetových stránkách obce a profilu zadavatele“. Zásady obsahují odstavec naléhavé potřeby, kdy je použita výzva jednomu zájemci s následným doložení kvalifikačních předpokladů a výpisu z obchodního rejstříku nebo kopie živnostenského listu před uzavřením smlouvy a dodatečným schválením v zastupitelstvu obce. K zásadám byl vydán dodatek č. 1 ze dne 5. 9. 2012, upravující podmínky u VZ středních hodnoty, kde se ruší povinnost schválení zakázky v zastupitelstvu obce a nařizuje zveřejnění výzvy na internetových stránkách obce u zakázek střední hodnoty.

Přehled zadaných veřejných zakázek obce Střítež

Kompletní výčet 50 veřejných zakázek obce Stříteže je zpracován v Příloze č. 5, kde vlastní finanční podíl obce na zadaných zakázkách ve sledovaném období činil 61%. Údaje o počtu zadaných veřejných zakázek prezentuje Tabulka 3.4, vytvořená metodou analýzy dat a časových řad, kde ve sledovaném období bylo zadáno v roce 2008 až 2010 po 8 veřejných zakázkách, v následujících letech ještě o 4 a 2 zakázky více o celkovém objemu finančních prostředků 11 531 tis. Kč, což činí pouze 22 % podíl na rozpočtu obce, který za sledované období dosáhl výše 51 718 tis. Kč. Nejvyšší hodnotu 6 522 tis. Kč dosáhly zakázky na stavební práce v roce 2010, kde je výrazný růst dotace ve výši 4 022 tis. Kč, což ovlivnilo celkové výdaje zakázek na stavební práce. Tyto pak dosáhly i maxima za sledované období ve

výši 9 841 tis Kč. Nejvíce veřejných zakázek za období bylo zadáno na dodávky v počtu 38, jak je zobrazeno tabulce v Příloze č. 7 a nejméně na služby v počtu pěti zakázek a o dvě více bylo zadáno zakázek na stavební práce. Je zde rovněž vytvořen grafický přehled o zadaných zakázkách dle výše jejich výdajů, který potvrzuje maximální výdaje roku 2010 na stavební

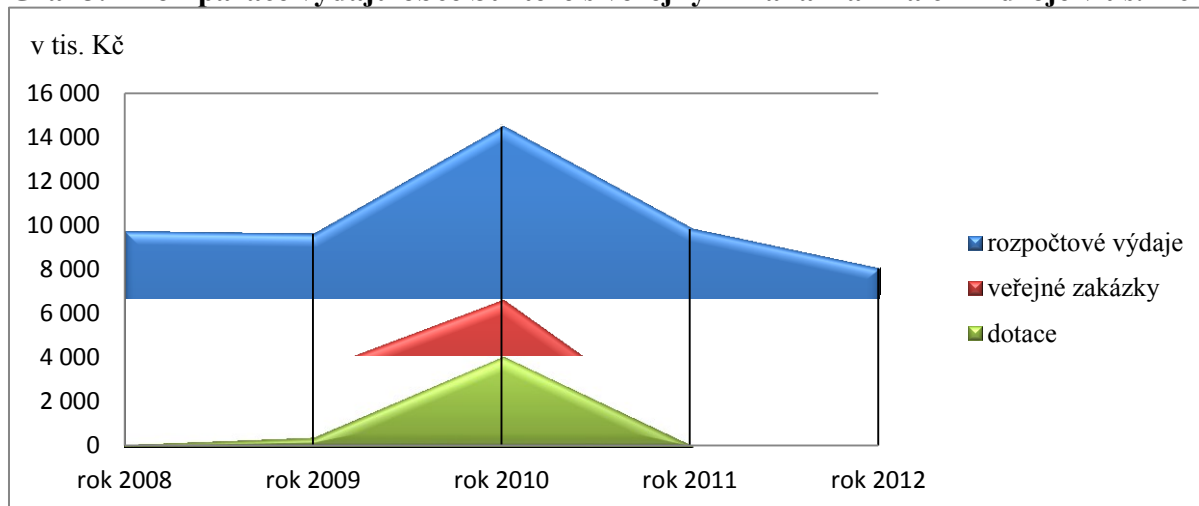
Tabulka 3.4 Přehled veřejných zakázek obce Střítež 2008 - 2012 v tis. Kč

	ks	rok 2008	ks	rok 2009	ks	rok 2010	ks	rok 2011	ks	rok 2012	Celkem za období
Rozpočtové výdaje		9 736,42		9 613,07		14 487,64		9 839,66		8 042,15	51 718,93
Veřejné zakázky	8	777,09	8	3 404,83	8	6 605,97	12	540,21	14	203,41	11 531,50
služby	1	145,47	0	0,00	0	0,00	2	487,15	2	30,65	663,27
dodávky	7	631,62	5	86,24	4	83,03	10	53,06	12	172,76	1 026,70
stavební práce	0	0,00	3	3 318,59	4	6 522,94	0	0,00	0	0,00	9 841,53
Výše dotace		52,00		385,99		4 022,52		0,00		0,00	4 460,51
Podíl VZ na rozpočtu		8%		35%		46%		5%		3%	22%
Podíl dotací na VZ		7%		11%		61%		0%		0%	39%

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Střítež (2008 - 2012), vlastní zpracování

práce a minima výdajů u VZ na dodávky, ty dle svého počtu 38 kusů byly spíše drobného charakteru, a nejvíce jich bylo zadáno v roce 2012 v počtu 12. Za pozornost stojí určitě i další graf v Příloze č.7 s výrazným podílem dotací na veřejných zakázkách v roce 2010 ve výši 61 %, což bylo maximum tohoto období, a tento výrazný vliv je zaznamenán i v Graf 3.4, kde komparací rozpočtových výdajů a vlivu dotace byl zobrazen nárůst VZ v roce 2010.

Graf 3.4 Komparace výdajů obce Stříteže s veřejnými zakázkami a cizí zdroje v tis. Kč

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Stříteže (2008-2012), vlastní zpracování

Ke značnému poklesu dochází pak ve všech obdobích, kde výše cizích zdrojů dosahovala minimálních hodnot, výjimku tvoří výdaje na VZ v roce 2009, kdy obec z vlastních zdrojů realizovala veřejné zakázky na stavební práce ve výši 3 318 tis Kč, viz Tabulka 3.4.

3.4.3 Zadávání veřejných zakázek v obci Třanovice

Obec Třanovice má k postupu pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu směrnici ze dne 12. 3. 2007, kde jsou stanovená závazná pravidla pro zadávání VZ mimo režim zákona. Tato směrnice stanovuje tři limity předpokládaných hodnot VZ, počínaje od nuly, a postupy pro zadávání včetně hodnocení VZ. V prvním rozmezí limitu je stanovena výzva jednomu dodavateli, u vyšších limitů je stanoveno obeslání tří dodavatelů pro podání cenové nabídky. Zveřejňování výzev na úřední desce není uvedeno, dále směrnice uvádí, že zakázky na dodávky, služby nebo stavební práce mohou být zadány přímo společnosti, jíž je obec jediným zakladatelem nebo má k ní výlučná majetková práva. Aktualizací směrnice v roce 2012 se snížily limity předpokládaných hodnot VZ.

Přehled zadaných veřejných zakázek obec Třanovice

Tabulka s přehledem zadaných zakázek obce je uvedena v Příloze č. 5, po provedení analýzy zadaných zakázek dle předpokládané hodnoty bylo zjištěno, že dvě zakázky z celkového počtu 20 VZ byly zadány jako podlimitní a 18 zakázek bylo zadáno mimo režim zákona jako

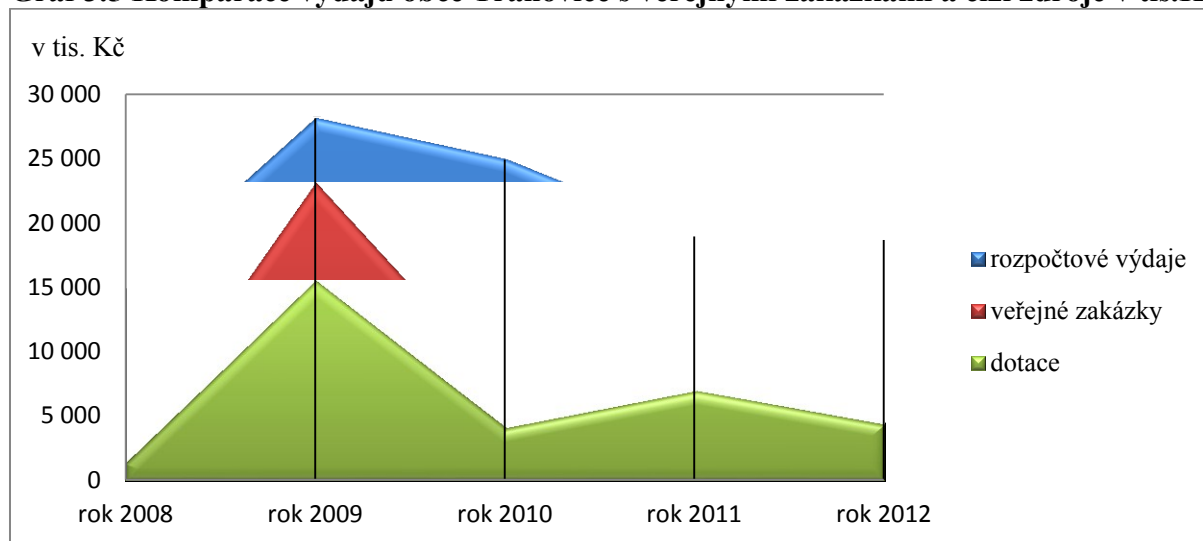
Tabulka 3.5 Přehled veřejných zakázek obce Třanovice 2008 - 2012 v tis. Kč

	ks	rok 2008	ks	rok 2009	ks	rok 2010	ks	rok 2011	ks	rok 2012	Celkem za období
Rozpočtové výdaje		14 896,92		28 128,71		24 933,33		18 935,83		18 665,34	105 560,13
Veřejné zakázky	3	2 078,01	7	23 128,23	4	7 045,06	4	8 454,05	2	5 009,81	45 715,15
služby	0	0,00	3	2 119,94	1	4 706,40	0	0,00	0	0,00	6 826,34
dodávky	1	52,00	1	48,87	0	0,00	1	1 976,60	0	0,00	2 077,47
stavební práce	2	2 026,01	3	20 959,43	3	2 338,66	3	6 477,44	2	5 009,81	36 811,34
Výše dotace		1 302,00		15 512,74		4 080,00		6 954,49		4 350,99	32 200,23
Podíl VZ na rozpočtu		14%		82%		28%		45%		27%	43%
Podíl dotací na VZ		63%		67%		58%		82%		87%	70%

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Třanovice, vlastní zpracování

zakázky malého rozsahu. Podrobná Tabulka 3.5, demonstruje zjištěné hodnoty u obce Třanovice, kde celkový objem zadáných zakázek činil 45 715 tis. Kč s dotačním podílem ve výši 70 % a na celkovém rozpočtu obce se tyto podílely 43 %, maxima však dosáhly v roce 2009, kdy tyto činily 82 % rozpočtových výdajů a největší podíl činily zakázky na stavební práce, Nejméně zadáných zakázek za období bylo na dodávky (3) a na služby (4), kdy v roce 2012 tento typ VZ nebyl zadán vůbec. Nejvíce zadáných zakázek (7) bylo v roce 2009, což byly i největší výdaje na VZ ve výši 23 128 tis. Kč, další souhrnné počty VZ viz Příloha č. 8.

Graf 3.5 Komparace výdajů obce Třanovice s veřejnými zakázkami a cizí zdroje v tis.Kč

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Třanovice, vlastní zpracování

Významné hodnoty i vztahy mezi celkovými rozpočtovými výdaji obce a na výdaji na veřejné zakázky, zobrazuje Graf 3.5, kde jsou zřetelné i výše dotací v roce 2009 až 2012 a jejich vliv na sledované ukazatele³, z grafu vyplývá i růst výdajů v závislosti na realizované zakázce a obdržené dotace. Další grafy v Příloze č. 8, analyzují výši a rozsah výdajů na VZ dle předmětu a zobrazují komparaci podílů cizích zdrojů na VZ za celé sledované období.

3.4.4 Zadávání veřejných zakázek v obci Komorní Lhotka

První zásady pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v obci Komorní Lhotka byly schváleny 9. 7. 2012, došlo zde k vymezení pravidel, k rozdělení výše výdajů v rámci limitů do tří skupin, stanovení počtu pro obesílání dodavatelů a stanovení postupu pro zveřejňování informací. Směrnice bere na vědomí zveřejňování informací na úřední desce obce, jako

³ není zde zohledněno víceleté financování zakázky, z tohoto důvodu nebude propad u roku 2010 takto výrazný, a údaje o dotaci a financování budou rozvrženy rovnoměrněji mezi roky 2009 a 2010, aby kopírovaly pohyb výdajové křivky

možnost u třetího finančního limitu. Povinnost vyzvat alespoň 3 dodavatele je stanovena pro druhý a třetí limit. Závěrem je uvedený postup v případě naléhavé potřeby s výzvou jednomu zájemci, s doložením kvalifikačních předpokladů a výpisu z obchodního rejstříku nebo kopie živnostenského listu před uzavřením smlouvy a následným schválením v zastupitelstvu obce.

Přehled zadaných veřejných zakázek obce Komorní Lhotka

Základní databáze s přehledem zadaných zakázek obce Komorní Lhotka je uvedena v Příloze č. 5, s počtem 26 veřejných zakázek v hodnotě 29 340 tis. Kč a podílem pouhé ¼ vlastních zdrojů tj. ve výši 25%, z tohoto byla jedna veřejná zakázka zadána jako podlimitní, která bude rozvedena v samostatné analýze.

Tabulka 3.6 Přehled veřejných zakázek obce Komorní Lhotka 2008 - 2012 v tis. Kč

	ks	rok 2008	ks	rok 2009	ks	rok 2010	ks	rok 2011	ks	rok 2012	Celkem za období
<i>Rozpočtové výdaje</i>		18 086,96		13 917,71		10 009,71		22 862,32		22 421,48	87 298,18
<i>Veřejné zakázky</i>	2	1 589,54	4	3 055,00	8	694,71	9	22 751,90	3	1 248,92	29 340,07
<i>služby</i>	1	342,13	0	0,00	5	651,52	6	521,62	1	0,56	1 515,83
<i>dodávky</i>	0	0,00	1	71,34	3	43,19	1	841,36	1	4,02	959,91
<i>stavební práce</i>	1	1 247,42	3	2 983,66	0	0,00	2	21 388,92	1	1 244,34	26 864,33
<i>Výše dotace</i>		755,00		2 222,34		280,19		18 155,56		500,00	21 913,09
<i>Podíl VZ na rozpočtu</i>		8,79%		21,95%		6,94%		99,52%		5,57%	33,61%
<i>Podíl dotací na VZ</i>		47,50%		72,74%		40,33%		79,80%		40,03%	74,69%

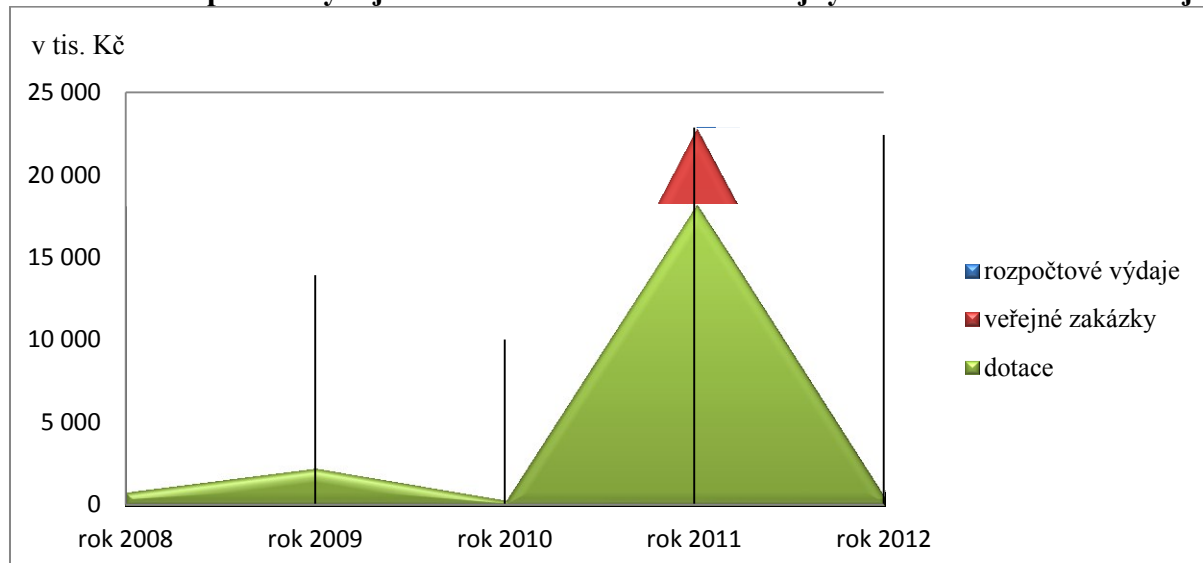
Zdroj: Interní informace obce Komorní Lhotka (2008-2012), vlastní zpracování

Tabulka 3.6 zaznamenává nejvyšší hodnoty u zadaných zakázek v roce 2011 ve výši 22 751 tis. Kč s extrémním 99,5 % podílem na rozpočtu obce, ⁴ kde pouze stavební práce tvořily výdaje ve výši 21 388 tis. Kč, čímž došlo ke značnému ovlivnění celkové výše zakázek na stavební práce, které se staly největšími za celé období, ač jejich počet sedmi zadaných zakázek za sledované období není nejvyšší, jak je zobrazeno v Příloze č. 9, a maxima v počtu 13 zadaných zakázek bylo dosaženo u zakázek na služby. Nejmenšího počtu 6 zadaných zakázek dosáhly dodávky, které se vyznačovaly i nejnižší hodnotou výší 959 tis. Kč za celkové období 2008 – 2012. Graf v Příloze č. 9 prezentuje výši výdajů na VZ z něhož je

⁴ není zohledněno víceleté financování VZ

zřetelné navýšení výdajů v roce 2011 a minimem roku 2010 s výraznou účastí zakázek na stavební práce s výjimkou roku 2010, kdy převažovaly VZ na služby.

Graf 3.6 Komparace výdajů obce Komorní Lhotka s veřejnými zakázkami a cizí zdroje

Zdroj: Vnitřní dokumenty obce Komorní Lhotka, vlastní zpracování

Navýšení výdajů rovněž potvrzuje Graf 3.6, ze kterého je patrné kopírování nárůstu cizích zdrojů dle výdajů na veřejné zakázky a rozpočtových výdajů v roce 2011 i výrazný propad u roku 2010 a před ním. Na začátku sledovaného období není vysoká výše rozpočtových výdajů podložena žádnou zakázkou, lze předpokládat, že tato byla realizována ještě před sledovaným obdobím a zde zasahuje víceleté financování výdajů. Komparaci podílů cizích zdrojů v časové řadě s výraznou hodnotou 80% podílu zobrazuje graf v Příloze č. 9.

3.4.5 Podlimitní zakázky ve vybraných obcích mikroregionu Stonávka

Při provedení předchozí analýzy veřejných zakázek byly zjištěny údaje o čtyřech podlimitních zakázkách zadaných v režimu zákona o VZ. K těmto zakázkám je zpracována podrobnější Tabulka 3.7, která uvádí, že 3 zakázky byly zadány na stavební práce, a to v obci Smilovice, Třanovice, Komorní Lhotka a jedna na služby rovněž v Třanovicích. Pro dodržení postupu dle zákona, byly zakázky zadány ve zjednodušeném podlimitním řízení, z toho dvě v otevřeném zadávacím řízení a dvě jako vyjednávací s výzvou k účasti v soutěži. Kritériem pro hodnocení byla v $\frac{1}{4}$ stanovena ekonomická výhodnost nabídky a ve $\frac{3}{4}$ nejnižší nabídková cena. Vzhledem k jejich finanční náročnosti, tyto podlimitní zakázky do značné míry ovlivnily rozpočtové výdaje u jednotlivých obcí, jak bylo prezentováno i v předchozí analýze obcí a přehledu.

Tabulka 3.7 Podlimitní veřejné zakázky ve vybraných obcích v období 2008 - 2012 v tis Kč

VZ č.	Název podlimitní zakázky	ČLENĚNÍ VZ:			Kritéria hodnocení VZ	Uveřejnění na úřední desce nebo profilu zadavatele	Uveřejnění ve věstníku veřejných zakázek	Zajištění výběrového řízení	Celkem za projekt v tis. Kč s DPH
		dle předmětu	dle předpokládané hodnoty	dle druhu zadávacího řízení					
19	Rozšíření vodovodních řádů Smilovice	stavební práce	podlimitní	otevřené, zjednodušené podlimitní řízení	nejnižší nabídková cena	ANO	ANO	externí firma	8 887
4	Rekonstrukce a rozšíření vodohospodářské infrastruktury rozšíření ČOV 3. Třanovice	stavební práce	podlimitní	vyjednávací s výzvou k účasti v soutěži, zjednodušené podlimitní řízení	ekonomicky nejvýhodnější nabídka	ANO	ANO	vlastní s.r.o.	15 243
11	Ochrana Těrické přehrady před splaškovými vodami Třanovice	služby	podlimitní	vyjednávací s výzvou k účasti v soutěži, zjednodušené podlimitní řízení	nejnižší nabídková cena	ANO	ANO	vlastní s.r.o.	4 706
22	Rozvoj kvality služeb ISÚ Komorní Lhotka	stavební práce	podlimitní	otevřené, zjednodušené podlimitní řízení	nejnižší nabídková cena	ANO	ANO	externí firma	17 287

Zdroj: www.vestnikverejnychzakazek.cz (2012), interní informace obcí (2008 - 2012), vlastní zpracování

Tabulka 3.7 dokumentuje bližší informace o zadaném výběrovém řízení a z provedené analýzy vyplývá, že největší veřejná zakázka (č. 22) se týkala stavebních prací u obce Komorní Lhotka s výdaji ve výši 17 287 tis. Kč s DPH s dobou realizace v roce 2011 - 2013. Nejnižší zakázka byla zadána na služby obcí Třanovice a je evidována pod číslem 11 s celkové ceně 4 706 tis. Kč s DPH realizovaná v letech 2010 - 2011. Další podlimitní zakázka obce Třanovice s dobou realizace 2009 – 2010 byla zadána na stavební práce je uvedena pod č. 4 s druhými největšími výdaji. Rovněž VZ obce Smilovice č. 19 zadána v roce 2008 se týkala stavebních prací a byla ukončena v roce 2009. Pro zajištění výběrového řízení bylo využito v případě obce Třanovice služeb vlastní s.r.o. a pro obce Komorní Lhotka a Smilovice byly VZ zadány externími firmami. U všech podlimitních zakázek se jednalo o víceleté projekty.

4 Zhodnocení veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu

V této kapitole je provedeno zhodnocení veřejných zakázek ve vybraných obcích (Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka a Třanovice) dle použitých kritérií:

- dodržování postupů dle vnitřních směrnic,
- členění zadaných zakázek dle předmětu,
- předpokládaná hodnota veřejných zakázek,
- posouzení závislosti na cizích zdrojích.

Ke zhodnocení zjištěných informací jsou zde použité tyto metody: analýza časových řad, analýza dokumentů a dat, komparace a seskupovací analýza, metoda syntézy a ke zjištění závislosti byl použitý korelační koeficient. Kapitola je ukončena vlastním návrhem na zadání veřejné zakázky malého rozsahu.

4.1 Zhodnocení zadávání veřejných zakázek dle vnitřních předpisů obcí

Zadávání veřejných zakázek v obci Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka a Třanovice probíhá podle zákona č. 137/2006 Sb., a vnitřních předpisů obcí pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, které byly za sledované období upraveny odpovídajícím způsobem v souladu s legislativou. Impulem k aktualizacím byly změny finančních limitů pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Směrnice rozdělují veřejné zakázky do 3. kategorií podle výše předpokládané hodnoty a u jednotlivých kategorií jsou stanoveny podmínky k oslovení dodavatelů, lhůty pro podání nabídek, pravomoci k posouzení a výběru dodavatele. Rozdílné jsou formulace o zveřejnění výzvy k podání nabídek, kde u obce Třanovice a Komorní Lhotky a je uvedeno, že nabídka může být zveřejněná na úřední desce a obci Smilovice a Střítež směrnice ukládá zveřejnění výzvy od 2. kategorie na úřední desce a internetových stránkách obce, což přispívá k větší transparentnosti a vyloučení diskriminace. Dalším významným rozdílem je, že směrnice obce Smilovice uvádí, že v případě veřejné zakázky, kde se obec stává dotovaným zadavatelem, se pak řídí podmínkami poskytovatele dotace, což u některých zakázek může být i výhodou.

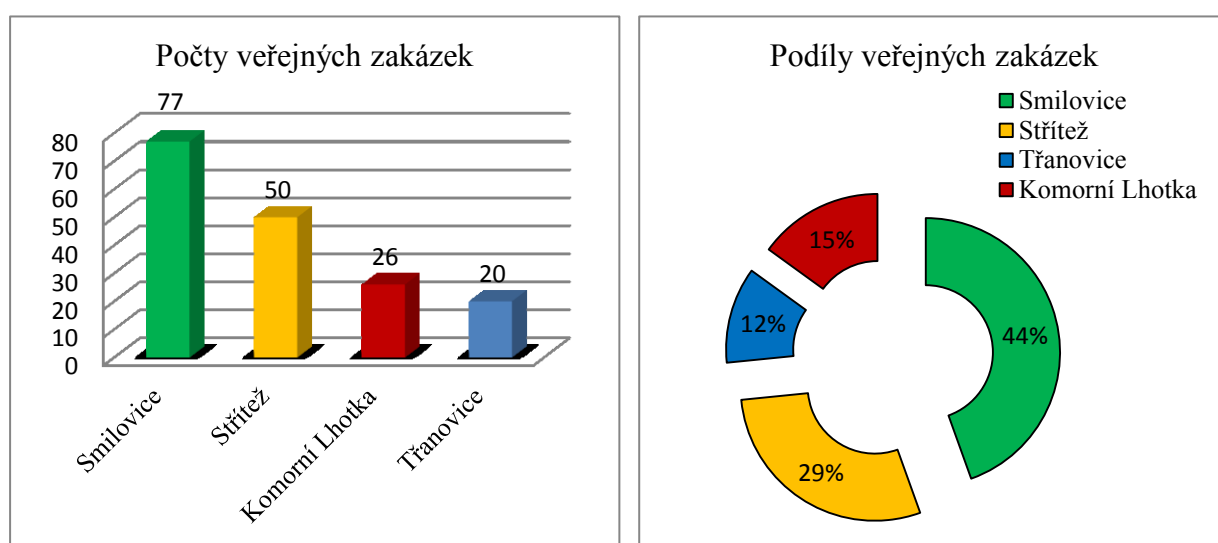
Obec Třanovice má vymezeno ve směrnici, že zakázka může být zadána přímo společnosti, jíž je jediným zakladatelem nebo má k ní výlučná majetková práva. U této obce byly zjištěny

pouze VZ v počtu 20 kusů a nebyly zjištěné zadané zakázky drobného charakteru, což potvrzuje, že je tato možnost využívána a tyto zakázky jsou realizovány prostřednictvím založené s.r.o nebo o.p.s. již je obec jediným zakladatelem, což umožňuje tento postup zadávání. U obce Komorní Lhotka došlo k schválení směrnice až v roce 2012 a za sledované období byly zjištěné údaje o 29 zakázkách, lze tedy předpokládat, že pokud bude obec dodržovat postupy dle této směrnice, zvýší se četnost záznamů o prováděných výběrových řízeních. Doporučení pro obce Třanovice a Komorní Lhotka se týká prvního finančního limitu uvedeného ve směrnici, kde by bylo vhodnější provádět výběrové řízení alespoň ze tří nabídek místo jedné. Doporučení pro všechny obce, pro dodržení zásady transparentnosti a vyloučení diskriminace, je zveřejňovat všechny výzvy na úřední desce obce a navíc tímto bude zajištěno informování veřejnosti a podpořena největší průhlednost řízení

4.2 Zhodnocení zadávaných veřejných zakázek vybraných obcí 2008 - 2012

V letech 2008 - 2012 bylo ve vybraných obcích mikroregionu zadáno celkem 173 veřejných zakázek v celkové hodnotě 104 389 tis. Kč. Nejvíce zadaných zakázek v počtu 77 bylo zaznamenáno u obce Smilovice viz Graf 4.1, přičemž hodnota podílu zadaných zakázek touto obcí v porovnání s ostatními obcemi činí 44%. Obce jsou seřazeny sestupně podle počtu zadaných zakázek., a nejmenším podílem ve výši 12 % s počtem 20 zadaných zakázek disponovala obec Třanovice.

Graf 4.1 Přehled zadaných veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu za období 2008 - 2012

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

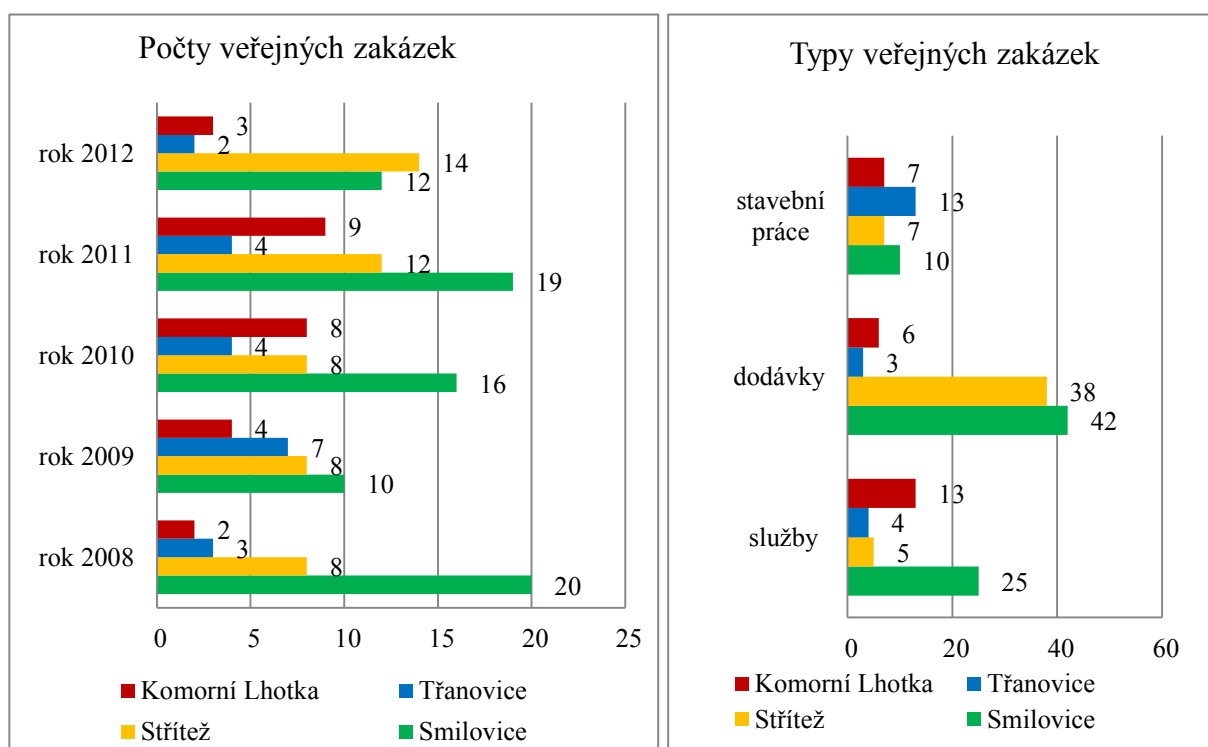
Dále následují jednotlivá zhodnocení VZ:

- a) zhodnocení zadaných zakázek dle jejich předmětu
- b) zhodnocení dle předpokládané hodnoty
- c) zhodnocení dle veřejných výdajů

4.2.1 Zhodnocení zadaných veřejných zakázek dle jejich předmětu

Obec Smilovice zadala nejvíce zakázek v roce 2008 v počtu 20, nejčteněji zadávané zakázky za období se týkaly dodávek (42), jak vyplývá z Grafu 4.2, a nejméně zadala tato obec VZ na stavební práce počtu 10. V minimálním počtu dvou zakázek, byly zadány VZ obcemi Komorní Lhotka v roce 2008 a obcí Třanovice v roce 2012. V rámci let 2008 - 2012 maximum zadaných zakázek bylo na dodávky u obce Smilovice a o 4 méně u Stříteže. Veřejné zakázky na služby dosáhly největšího počtu 25 u obce Smilovice a u stavebních prací bylo zadáno nejvíce 13 zakázek obcí Třanovice. Z rozdělení veřejných zakázek dle předmětu, převažují počty zadaných veřejných zakázek související s nižším finančním limitem, což u dodávek představuje 52 %. Služby se podílely 27 % a nejméně byly zadávané VZ na stavební práce, ty činí jen 21% a vztahují se už k vyšším limitům VZ.

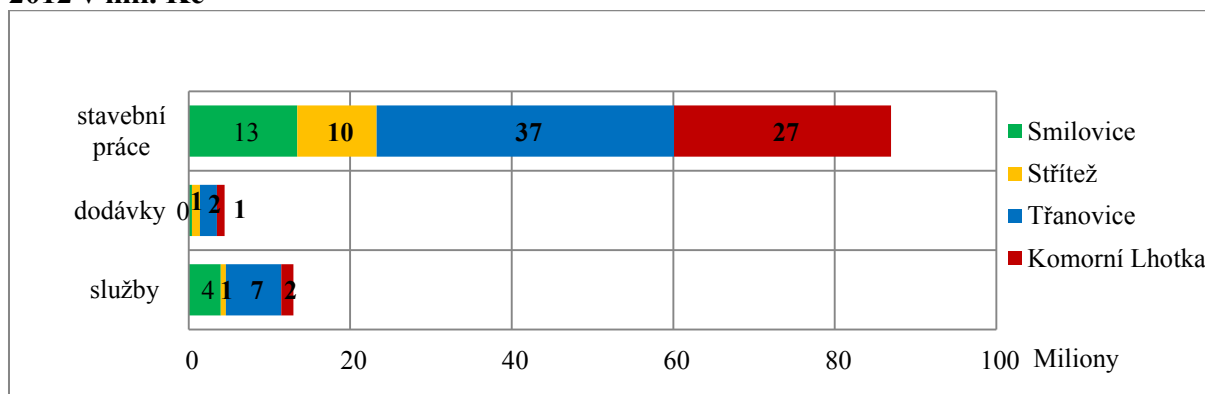
Graf 4.2 Počty zadaných zakázek ve vybraných obcích v letech 2008 - 2012

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Výdaje na veřejné zakázky s důrazem na předmět VZ se mohou u jednotlivých obcí značně lišit od počtu zadáných zakázek. Komparaci výdajů na VZ zaznamenává Graf 4.3, ze kterého je patrné, že nejvyšší výdaje plynou na VZ zadávané na stavební práce, které byly co do počtu zadáných nejnižšími. Minima výdajů zde dosáhly VZ na dodávky, které byly naopak, v počtu zadáných nejčetnějšími a nejmenších finančních výdajů dosáhly u obce Smilovice (369 tis. Kč). Ani u ostatních obcí tyto výdaje na dodávky nedosahují významných hodnot a podle finančních limitů ve srovnání s výdaji se jednalo ve všech případech o VZMR. Výdaje na služby ve sledovaném období dosáhly významnější hodnoty 7 mil. pouze u obce Třanovice, kde je patrné zvýšení hodnoty v roce 2010 i z Grafu 4.4, a vzhledem k vyššímu finančnímu limitu je zde potvrzena realizace podlimitní zakázky na služby, kdy u této obce, jak je uvedeno v předchozí kapitole Tabulka 3.5, byla v této době realizována pouze jedna zakázka na služby dosahující předpokládané hodnoty pro zadání podlimitní zakázky. Další VZ nedosahovaly těchto hodnot a byly zadávány jako VZMR.

Graf 4.3 Výdaje dle typu veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu rok 2008 – 2012 v mil. Kč

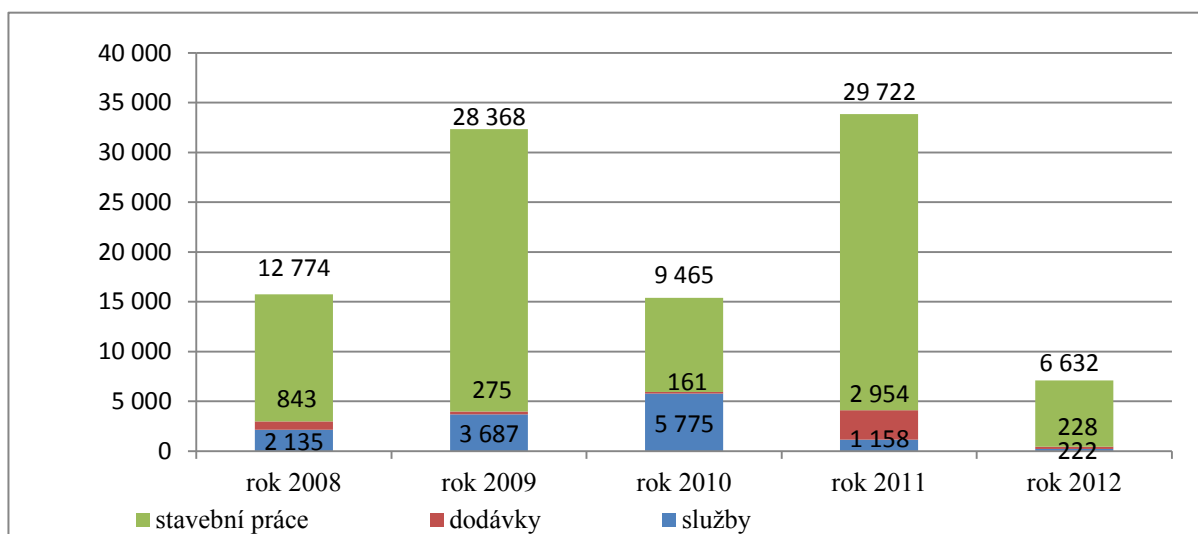

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Nejvyšší výdaje na stavební práce dosahují extrémní hodnoty 37 milionů Kč u obce Třanovice a zobrazuje je Graf 4.3, další významnou hodnotu 27 mil. Kč představují tyto výdaje u obce Komorní Lhotka a u obce Smilovice dosáhly 13 mil. Kč. Vývoj těchto výdajů na stavební práce zachycuje i Graf 4.4, kde svého maxima dosáhly v roce 2011 v podobě téměř 30 mil. Kč, a v roce 2009 dosáhly druhé nejvyšší hodnoty 28 mil. Kč, třetího významného podílu 12 mil. Kč dosáhly v roce 2008. Porovnáním s finančními limity v Tabulce 2.3 pro zadávání VZ zjistíme, že tyto VZ spadají pod kategorii podlimitních VZ, což odpovídá i třem zadáním podlimitním VZ na stavební práce výše uvedených obcí i období zadání zakázek uvedených v kapitole 3.4.5, a další zakázky byly zadávány jako VZMR. Pomocí metody syntézy bylo

zjištěno, že výdaje na stavební práce činily nejvyšší podíl výdajů po celé sledované období, což představuje 83%. Ostatní podíly činily 13% na služby a pouze 4% na dodávky.

Graf 4.4 Výdaje vybraných obcí na veřejné zakázky dle předmětu 2008 – 2012 v tis. Kč

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Vzhledem k předmětu zadaných zakázek převažovaly v počtech zadaných zakázek VZ na dodávky jež činily 52%, což ale představovalo minimum, co se týče výdajů pouze 4 460 tis. Kč. Maximální výdaje byly (86 961 tis. Kč) na stavební práce, které představovaly 21% v počtu zadaných zakázek. Převaha finančních výdajů veřejných zakázek na stavební práce je způsobena tím, že pro tento druh veřejných zakázek jsou nastaveny vyšší finanční limity pro jejich zadávání a stavební práce jsou nákladnější na realizaci. Služby představovaly střední hodnoty u obou veličin tj. na počtu zadaných zakázek se podílely 27 % a ve výdajích 12 977 tis. Kč. Dle charakteru zadaných zakázek a výše výdajů na VZ se potvrdila hypotéza, že obce zadávají převážně veřejné zakázky malého rozsahu, což bylo prokázáno tím, že z celkového počtu 173 zadaných zakázek, v návaznosti na výdaje dle jejich předmětu, byly pouze 4 VZ podlimitní, v ostatních případech se jednalo o VZMR.

4.2.2 Zhodnocení zadaných veřejných zakázek dle předpokládané hodnoty

Veřejné zakázky zadávané dle výše předpokládané hodnoty zobrazuje Graf 4.5, ze kterého je zřejmé, že v období 2008 – 2012 ve vybraných obcích mikroregionu byly zadané pouze 4 podlimitní zakázky, což činí pouhé 2% ze 173 zadaných zakázek a zbylých 98 % je tvořeno VZMR. Podíly výdajů jsou nepřímo úměrné počtu zadání VZ, kde na pouhých 2 % zadaných zakázek podlimitních připadá 44% z celkových výdajů. Rozdíly mezi výdaji jsou ovlivněny výši limitů daných legislativou pro zařazení VZ dle předpokládané hodnoty.

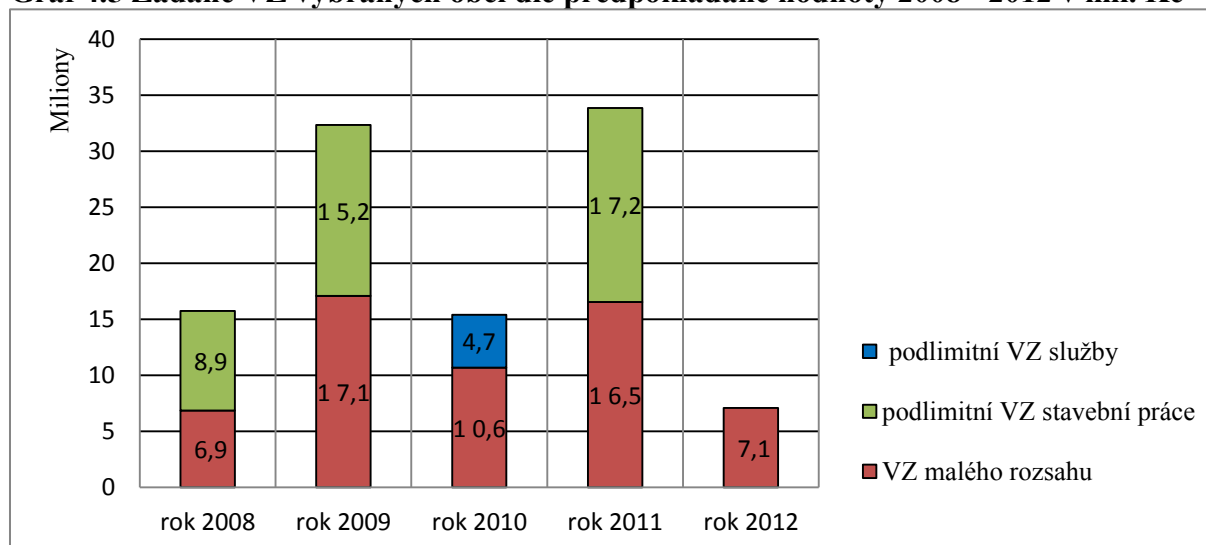

Tabulka 4.1 Zadané veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu 2008 -2012

	<i>malého rozsahu</i>	<i>podíly VZ %</i>	<i>podlimitní</i>	<i>podíly VZ %</i>	<i>VZ celkem</i>
<i>počet VZ v ks</i>	169	98%	4	2%	173
<i>hodnota VZ v Kč</i>	58 274 285	56%	46 124 552	44%	104 398 837

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Nejvyšší výdaje na VZ byly zaznamenány v roce 2011, jak zobrazuje Graf 4.5, kde byly zadány podlimitní zakázky v max. výši 17,3 mil. a VZMR ve výši 16,5 mil. Kč. Nejnižší výdaje na VZMR jsou zaznamenány v roce 2008 ve výši 6,9 mil. Kč a v roce 2012 nebyla zadána žádná podlimitní zakázka. V roce 2010 byla pak zadána s nejnižší hodnotou 4,7 mil. Kč. V letech 2008 - 2012 bylo ve vybraných obcích mikroregionu dle předpokládané hodnoty zadáno z celkového počtu 173 veřejných zakázek 169 veřejných zakázek malého rozsahu a 4 podlimitní zakázky, což potvrzuje i hypotézu, že obce zadávají nejčastěji veřejné zakázky malého rozsahu.

Graf 4.5 Zadané VZ vybraných obcí dle předpokládané hodnoty 2008 - 2012 v mil. Kč

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Komparací výdajů na veřejné zakázky u vybraných obcí v letech 2008 – 2012, dle předpokládané hodnoty viz Graf 4.5, bylo potvrzeno, že k enormnímu nárůstu výdajů docházelo vždy v letech, kdy byly realizovány podlimitní VZ na stavební práce (rok 2008 Smilovice v hodnotě 8,9 mil. Kč, rok 2009 Třanovice v hodnotě 15,2 mil. Kč, rok 2011 Komorní Lhotka v hodnotě 17,3 mil). Menší vliv byl zaznamenán u podlimitní veřejné zakázky v hodnotě 4,7 mil. Kč na služby v roce 2010 obcí Třanovice, což odpovídá i nižšímu limitu pro zadání tohoto typu veřejné zakázky. V roce 2012 byly realizovány pouze VZMR.

4.2.3 Zhodnocení zadanych veřejných zakázek dle veřejných výdajů

Výdaje na veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu zachycuje Tabulka 4.2, ve které jsou zvýrazněné nejvyšší výdaje obcí na veřejné zakázky. Nejvyšších výdajů za období 2008 - 2012 ve výši 45 715 tis. Kč dosáhla obec Třanovice, která měla max. výdaje na VZ v roce 2009 ve výši 23 128 tis. Kč. Nejmenší výdaje v hodnotě 203 tis. Kč u roku 2012 jsou prezentovány u obce Stříteže, která zároveň dosáhla min. výdajů za celé období a to ve výši 11 531 tis. Kč.

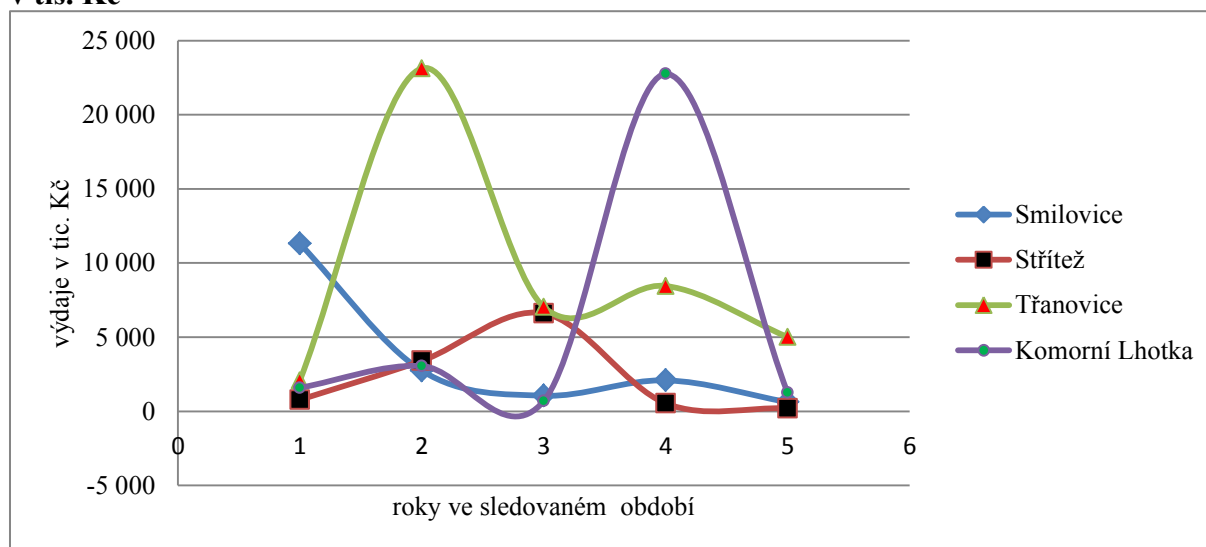
Tabulka 4.2 Výdaje vybraných obcí na veřejné zakázky v letech 2008 - 2012 v tis. Kč

	rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Součty
Smilovice	11 306,04	2 742,65	1 054,72	2 088,31	620,39	17 812,12
Střítež	777,09	3 404,83	6 605,97	540,21	203,41	11 531,50
Třanovice	2 078,01	23 128,23	7 045,06	8 454,05	5 009,81	45 715,15
Komorní Lhotka	1 589,54	3 055,00	694,71	22 751,90	1 248,92	29 340,07
Součty	15 750,68	32 330,70	15 400,46	33 834,47	7 082,53	104 398,84

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Jak vyplývá z Grafu 4.6, veřejné výdaje vybraných obcí ve sledovaném období na VZ se mezi jednotlivými obcemi značně liší, u nejvyšších hodnot druhého i čtvrtého sledovaného roku křivka strmě stoupá u obce Třanovice a Komorní Lhotka.

Graf 4.6 Komparace výdajů na veřejné zakázky mezi vybranými obcemi 2008 - 2012 v tis. Kč

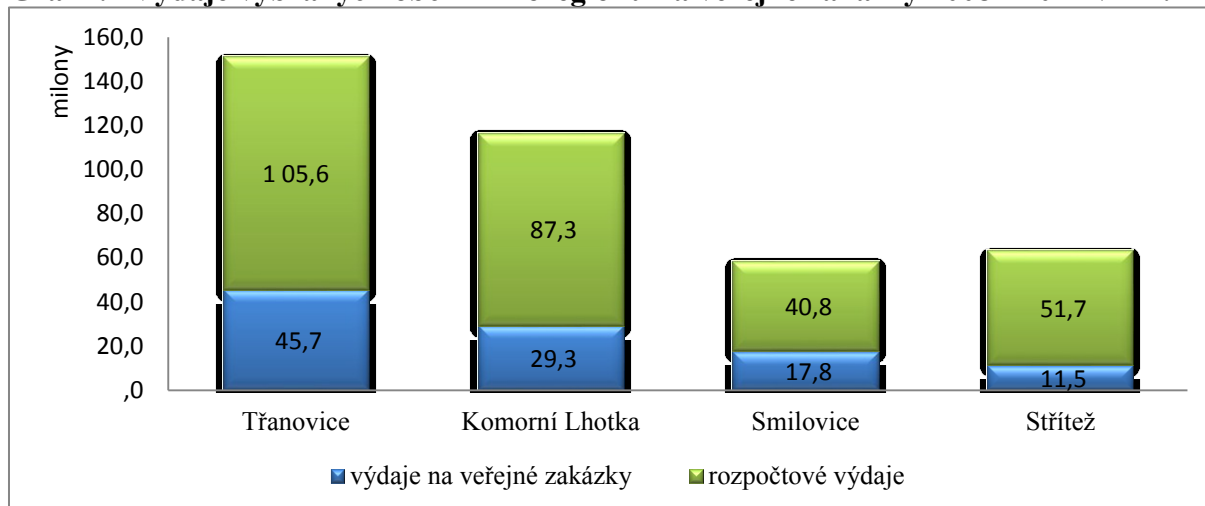

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

Výdaje jednotlivých obcí na veřejné zakázky a komparaci s rozpočtovými výdaji jednotlivých obcí zobrazuje Graf 4.7, který potvrzuje nejvyšší výdaje na VZ 45,7mil. Kč

u obce Třanovice s počtem obyvatel 1 032. Na místě druhém se umístila obec Komorní Lhotka s nejvyšším počtem obyvatel 1 246 a v třetí pořadí je obec Smilovice, která má nejméně obyvatel z vybraných obcí 721. O těchto obcích můžeme říci, že zde existuje jakási přímá úměra mezi výdaji na veřejné zakázky a mezi rozpočtovými výdaji. U obce Střítež s počtem 992 obyvatel deklarujeme, že se umístila co do počtu výdajů na veřejné zakázky na čtvrtém místě, avšak při porovnání dle výše rozpočtových výdajů, by se zařídila na místo třetí.

Graf 4.7 Výdaje vybraných obcí mikroregionu na veřejné zakázky 2008 - 2012 v mil. Kč

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008-2012), vlastní zpracování

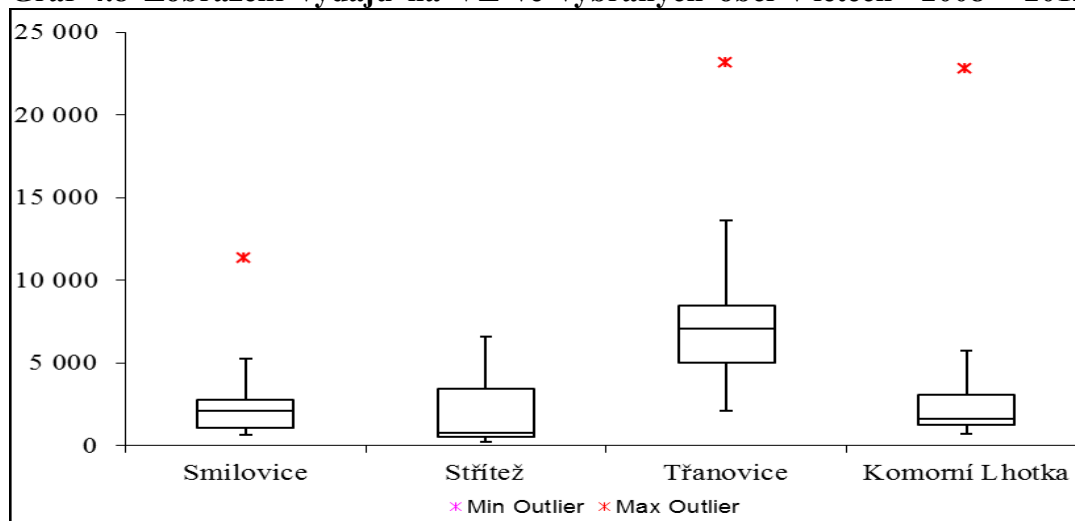
4.3 Zhodnocení veřejných výdajů na veřejné zakázky pomocí seskupovací analýzy

Pro toto zhodnocení výdajů na veřejné zakázky obce Smilovice, Střítež, Třanovice a Komorní Lhotka v letech 2008 – 2012 byla použita metoda seskupovací analýzy⁵ a pomocí software Vertex 42 vytvořen krabicový graf (Box-plot). Krabicový Graf 4.8 a Tabulka 4.3 nám poskytuje informace o jednotlivých obcích a těchto důležitých veličinách:

- nejvyšší (maximum), nejnižší (minimum) výdaje na VZ,
- rozsah hodnot mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou (rozpětí),
- extrémní hodnota (označená křížkem), ta není započítána do hodnocení,
- střední hodnotu skupiny dat (medián), která představuje hodnotu, pro kterou platí, že 50% hodnot je nižších a 50% hodnot je vyšších.

Jako vstupní údaje byly použity výdaje na VZ u vybraných obcí dle jednotlivých let.

⁵ Statistická metoda, seskupovací analýzy slouží k třídění jednotek do skupin a po roztřídění umožňuje pozorovat odlišnosti u jednotlivých skupin (Halásková, 2012, s.93).

Graf 4.8 Zobrazení výdajů na VZ ve vybraných obcích v letech 2008 - 2012 v tis. Kč

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008 – 2012), vlastní zpracování v programu Vertex 42

Minimální výdaje obcí na veřejné zakázky se pohybovaly v rozmezí od 203 - 2 078 tis. Kč a toto minimum bylo zaznamenáno u obce Stříteže. Naopak maximální výdaje se pohybovaly od 6 605 - 23 128 tis. Kč a toho bylo dosaženo u obce Třanovice, jak je patrné i z umístění polohy krabičky s vousy. Oba rozpětí jsou značně rozsáhlá a rovněž i medián vykazuje hodnoty v rozsahu od 777 – 7 045 tis. Kč, což se přibližuje rozdílu desetinásobku. Rovněž i první kvantil vykazuje široké rozpětí u zadávaných zakázek. Horní odlehlé hodnoty potvrzuje tabulka s údaji o počtech odlehlých, a křížky v grafu u obce Smilovice Třanovice a Komorní Lhotka, představuje zadané podlimitní VZ, z níž je nejodlehlejší hodnota u výdajů obce Třanovice, jak potvrzuje Graf 4.8. Vousaté krabičky s vyznačenou úsečkou polohy mediánu a jejich přiblížení ke spodní části – minimu, naznačují, že obec Střítež a Komorní Lhotka ve sledovaných letech zadávaly více menších VZ pod hodnotou mediánu.

Tabulka 4.3 Zhodnocení výdajů na VZ vybraných obcí v letech 2008 - 2012 v tis. Kč

Proměnné (obce)	Smilovice	Střítež	Třanovice	Komorní Lhotka
Min	620,39	203,41	2 078,01	694,71
Q ₁	1 054,72	540,21	5 009,81	1 248,92
Medián	2 088,31	777,09	7 045,06	1 589,54
Q ₃	2 742,65	3 404,83	8 454,05	3 055,00
Max	11 306,04	6 605,97	23 128,23	22 751,90
IQR	1 687,92	2 864,62	3 444,24	1 806,08
Horní odlehlé	1	0	1	1
Dolní odlehlé	0	0	0	0

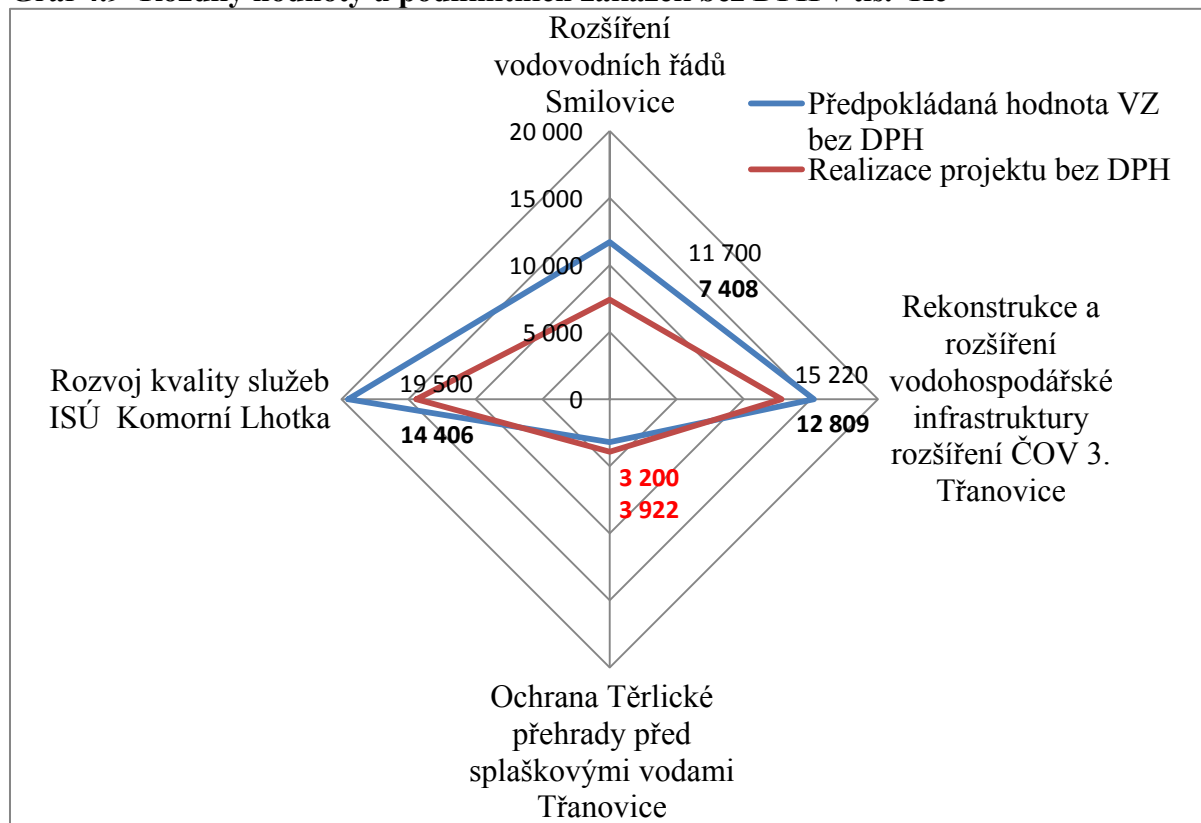
Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008 – 2012), vlastní zpracování v programu Vertex 42

Z provedené analýzy vyplývá, že nejvyšší výdaje na zadané zakázky měla obec Třanovice a tyto výdaje měly zároveň největší mezikvartilové rozpětí, což dokazuje vyšší hodnotu u zadávaných VZ. Rovněž existencí tří horních odlehlých bylo potvrzeno zadání tři podlimitních zakázek na stavební práce u obcí Smilovice, Třanovice a Komorní Lhotka, které se vyznačují vyšším limitem, což vyplývá ze zákona o VZ. Pokud byly zjištěny pouze tři podlimitní zakázky jako horní odlehlé, tak zbývající VZ svým charakterem odpovídají VZ malého rozsahu, což potvrzuje hypotézu, že vybrané obce mikroregionu zadávají převážně veřejné zakázky malého rozsahu. Výjimku zde tvoří jedna nedefinovaná podlimitní zakázka na služby u obce Třanovice, což v tomto případě není neobvyklé, poněvadž VZ na služby dosahují nižšího finančního limitu, který horní odlehlé v tomto případě nezachytily.

4.4 Zhodnocení rozdílných hodnot podlimitních zakázek u vybraných obcí

Zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006. Sb., upravuje postup pro zadávání nadlimitní a podlimitní zakázky, jež musí zadavatelé a dodavatelé respektovat. Pro dodržení litery tohoto zákona byly 4 zakázky ve vybraných obcích mikroregionu zadávány dle jejich předpokládané hodnoty jako nadlimitní. Stanovenou předpokládanou hodnotu a konečnou hodnou, za kterou byla zakázka realizována, zobrazuje Graf 4.9, ze kterého je patrné, že tři zakázky ze čtyř byly v konečné fázi vysoutěženy s nižší cenou než byla stanovená předpokládaná hodnota, což se dá považovat za 75% úspěch u zadaných zakázek na stavební práce, které dosahovaly největšího hodnot ve všech vybraných obcích za celkové období. Nejnižší zakázka byla zadána na služby obcí Třanovice a je evidována pod číslem 11 s předpokládanou hodnotou 3 200 tis. Kč bez DPH a celkovou cenou za projekt 4 706 tis. Kč s DPH, kde byl zjištěn mírný nárůst konečné ceny u realizace zakázky. Tato hodnota je vyznačená červeně a k navýšení došlo přestože, kritériem hodnocení byla nejnižší nabídková cena. Správnost zařazení VZ jako podlimitní, lze potvrdit porovnáním hodnot: uvedené předpokládané hodnoty v tabulce Přílohy č. 10 a limitů v Tabulce 2.3. Rovněž bylo potvrzeno, že zveřejnění VZ proběhlo ve Věstníku veřejných zakázek a výběrové řízení bylo zveřejněno na úřední desce nebo Profilu zadavatele. Vzhledem ke svoji administrativní náročnosti a k nedostatečnému personálnímu zázemí obcí, byla všechna výběrová řízení u zadaných zakázek realizována externí firmou nebo vlastní založenou společností. Toto potvrzuje, že vybrané obce mikroregionu připravují výběrová řízení samostatně pouze u zakázek malého rozsahu a realizaci zakázek náročnějších na legislativu zadávají s podporou jiných subjektů, což představuje vyšší náklady na konečnou realizaci.

Graf 4.9 Rozdíly hodnoty u podlimitních zakázek bez DPH v tis. Kč

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008 – 2012), vlastní zpracování

Vzhledem ke stále se snižujícím finančním limitům veřejných zakázek i pro územní samosprávné celky, se dá předpokládat, že u obcí mikroregionu dojde k navýšení počtů i četnosti zadávání podlimitních veřejných zakázek.

4.4.1 Odvětví zajištěné prostřednictvím podlimitních veřejných zakázek ve vybraných obcích mikroregionu

Po zhodnocení výdajů na podlimitní VZ bylo zjištěno, že tyto výdaje na realizaci dle odvětvového třídění náleží do odvětví č. 2. Průmysl a ostatní hospodářství, konkrétně byla realizována výstavba části kanalizace u obce Třanovice, která je vedena na pododdílu 232 - odpadní voda, což odpovídá provedené podrobnější analýze roku 2010 uvedené v Příloze č. 4. U obce Smilovice byla realizována výstavba vodovodu, účtováno na pododdíl 231 – pitná voda. Toto 2. odvětví se umístilo při analýze výdajů na 3. místě viz Graf 3.2 v Kapitole č. 3. Dalším zajištěným odvětvím prostřednictvím podlimitní zakázky je odvětví č. 4 Sociální věci a politika zaměstnanosti, kde obec Komorní Lhotka investovala do rozvoje a kvality služeb Integrovaného sociálního ústavu a rovněž při analýze rozpočtových výdajů v Kapitole č. 3 viz Graf 3.1, byl zaznamenán nárůst v letech 2011 a 2012 v odvětví č. 4. Sociální věci a Politika

zaměstnanosti. Všechny tyto podlimitní zakázky byly realizovány za účasti cizích zdrojů (z Ministerstva zemědělství, Moravskoslezského kraje, OPŽP, ROP NUTS II Moravskoslezsko), a nejvyšší dotace ve výši 0,83% byla poskytnuta na realizaci zakázky č. 22 u obce Komorní Lhotka.

4.5 Posouzení závislosti výdajů a dotací na veřejných zakázkách obcí

Poskytování statků a zajištění služby občanům ve smyslu uspokojování veřejných potřeb je bezpodmínečně spjata s výdaji na zabezpečování služeb a výdaje není možno realizovat bez příjmů. K realizování těchto potřeb je nezbytné zajištění veřejných zakázek a jejich podpora z cizích zdrojů, jak bylo zřejmé při provedení komparací u vybraných obcí v Kapitole 3.4. Ze srovnání u obcí (Smilovice, Střítež, Třanovice a Komorní Lhotka), byly patrné vazby mezi rozpočtovými výdaji, výdaji na věřené zakázky a dotacemi. Ještě pro potvrzení této závislosti je zde použito korelačního koeficientu. Korelační koeficient zaznamená vzájemný vztah vždy mezi dvěma uvedenými veličinami za období 2008 – 2012. Veličinou „O“, jsou rozpočtové výdaje, veličinou „A“ jsou výdaje na VZ a veličinou „B“ jsou dotace, jak uvádí Tabulka 4.4. Pokud se jedna z veličin mění, mění se **korelativně** i druhá veličina a naopak, pokud se mezi dvěma procesy ukáže korelace, je pravděpodobné, že na sobě závisejí, ale nelze z toho však ještě usoudit, že by jeden z nich musel být příčinou a druhý následkem. Toto samotná korelace nedovoluje rozhodnout, lze to vyvodit z logičnosti posuzovaných veličin.

Tabulka 4.4 Výpočet korelačního koeficientu v letech 2008 – 2012 u vybraných obcí mikroregionu

Matice a sledované veličiny		2008	2009	2010	2011	2012	Kontrolní součet
O	rozpočtové výdaje	54 999	59 700	56 012	76 182	55 877	302 770
A	výdaje na VZ	15 751	32 331	15 400	33 834	7 083	104 399
B	dotace	8 217	19 728	8 693	26 600	4 851	68 090
Závislost	Korelační koeficient = r	Výsledek závislosti					
O - A	0,890	r > 0 → kladná korelace - přímá závislost - vysoká závislost					
O - B	0,745	r > 0 → kladná korelace - přímá závislost - vysoká závislost					
A - B	0,966	r > 0 → kladná korelace - přímá závislost - velmi vysoká závislost					

Zdroj: Interní informace vybraných obcí (2008 – 2012), vlastní zpracování v programu EXCEL pomocí statistické funkce CORREL

Z provedeného výpočtu pomocí statistické funkce CORREL byla zjištěna u vybraných obcí v letech 2008 - 2012 vysoká závislost u rozpočtových výdajů na výdajích na veřejné zakázky u dotací rovněž. Další přímá závislost – velmi vysoká závislost byla potvrzena mezi ukazatelem „A“ – „B“, což znamená vztah mezi dotacemi a výdaji na veřejné zakázky, kde se hodnota $r = 0,966$ přibližuje téměř k absolutní závislosti s hodnotou 1, z toho lze vyvodit závěr, že čím vyšší budou dotace (příčina), tím vyšší budou výdaje na veřejné zakázky (následek) a zároveň porostou i rozpočtové výdaje obcí.

4.6 Vlastní návrh výzvy pro vyhlášení výběrového řízení na zakázku malého rozsahu v obci

Jak vyplynulo z předchozích kapitol, vybrané obce mikroregionu z velké části zadávají veřejné zakázky malého rozsahu. Zákon o veřejných zakázkách ukládá zadavatelům, jež zadávají veřejné zakázky malého rozsahu, jedinou podmínku, totiž aby dodržovali základní zásady transparentnosti, zákazu diskriminace a rovného zacházení. Poptávkové řízení u VZMR představuje v praxi nejpoužívanější způsob zadávání, který spočívá v odeslání výzvy zadavatele určeným subjektům. Zadavatel touto formou zjišťuje potenciální zájem jím oslovených dodavatelů o uzavření smlouvy na předmět dané zakázky a samozřejmě také cenu, za kterou jsou dodavatelé ochotni zakázku vykonat. Z provedeného sběru dat na jednotlivých obcích vyplynulo, že pracovníce obcí by uvítaly vytvoření návrhu vzorové výzvy pro obesílání potencionálních uchazečů o VZ. Na základě vnitřních předpisů obcí pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu byl vytvořen vlastní vzorový návrh., viz Příloha č. 11.

4.6.1 Prověření kritéria účelnosti u veřejné zakázky malého rozsahu

Zadavatelovou povinností je rovněž při stanovení předmětu VZ vždy prověřit, zda zakázka odpovídá kritériu účelného vynaložení zdrojů. K tomuto prověření slouží kladení otázek, viz Tabulka 4.5. Vyhodnocením odpovědí dojde k prověření účelnosti veřejné zakázky. Po prověření účelnosti dle kritérií, zaměstnanec rozešle výzvu nejméně třem zájemcům (u vyšších limitů i více zájemcům), tím dodrží zásadu rovného zacházení i diskriminace. Pro zajištění transparentnosti ji zveřejní na úřední desce obce, zároveň i na elektronické úřední desce a umožnit tak i dalším zájemcům účast v řízení.

Tabulka 4.5 Prověření účelnosti předmět VZ

<i>Otázka</i>	<i>Odpověď</i>	
	Ano (1)	Ne (0)
Je předmět veřejné zakázky stanoven tak, že je zřejmé, jaké vlastnosti má daná dodávka na zboží, služby, stavební práce mít?	1	
Mají všechny uvedené vlastnosti (parametry) související s předmětem VZ stanovené vyhodnotitelné ukazatele?	1	
Je možné ke každému ukazateli přiřadit hodnotící kritérium související s účelem VZ ?	1	
Je možné každé hodnotící kritérium spolehlivě vyhodnotit?	1	
Výsledné skóre	5	

Zdroj: Ochrana (2011), vlastní zpracování

Z důvodů případné kontroly je nezbytné uchovávat dokumentaci ke každé zakázce. Kontrola může být provedena z titulu zákona o finanční kontrole či přímo Nejvyšším kontrolním úřadem.

Tento vytvořený vzorový návrh na VZMR, by mohli starostové a zaměstnanci jednotlivých obcí mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“, využít k vlastní potřebě při obesílání zájemců u zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala problematikou zadávání veřejných zakázek v obcích mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávky“, zejména zhodnocením zadávaných veřejných zakázek u vybraných obcí: Smilovice, Střítež, Komorní Lhotka a Třanovice v letech 2008 – 2012.

Cílem práce bylo zhodnocení zadaných zakázek na základě vybraných kritérií, výdaje na veřejné zakázky, členění veřejných zakázek dle předmětu a předpokládané hodnoty, dodržování postupů dle vnitřních směrnic a posouzení závislosti na cizích zdrojích. Pro naplnění vybraného cíle byla ověřována hypotéza, že zadávané veřejné zakázky ve „Sdružení obcí povodí Stonávka“ za období 2008 – 2012 jsou převážně malého rozsahu. Cíl bakalářské práce byl splněn a hypotéza se potvrdila.

Ze zhodnocení veřejných zakázek vyplývá, že za období 2008 - 2012 bylo ve vybraných obcích mikroregionu zadáno 173 veřejných zakázek, z tohoto počtu bylo 169 VZ malého rozsahu, což představuje 98% a pouhé 2 % tvořily veřejné zakázky podlimitní, které byly zadány v počtu 4. Tento rozsah zadaných VZ odpovídá charakteru zakázek a finančním limitům stanovených legislativou.

Všechny čtyři obce (obec Komorní Lhotka až od roku 2012) postupují při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu dle vlastní vnitřní směrnice, kde směrnice obce Smilovice určuje nejtransparentnější způsob zadávání. Obce stanovily vnitřním předpisem limity pro zadávání VZMR a vlivem změn legislativy směrnice pravidelně aktualizují, čímž dochází k postupnému snižování finančních limitů pro tyto zakázky, a lze tedy předpokládat, že obce budou nuceny zadávat v příštích obdobích ve větším rozsahu i zakázky podlimitní.

Použitím metody analýzy a syntézy, bylo zjištěno v kapitole 4.2, že podle předmětu zadaných veřejných zakázek za období 2008 - 2012, největší podíl 52 % tvořily *dodávky*, které byly zadány v počtu 89, ale činily pouhé 4% u výdajů na VZ, a po celé období dosahovaly jen minimálních hodnot u těchto výdajů. Jiná situace byla u VZ na *stavební práce*, které se na počtu zadaných VZ podílely 21%, ale představovaly největší podíl 83% na výdajích, což odpovídá limitům pro tento charakter zadaných zakázek. Střední hodnotu představovaly VZ na *služby*, které tvořily v počtu zadaných 27% a dosáhly 13% podílu z celkových výdajů na VZ za sledované období.

Pomocí komparační analýzy bylo zjištěno, že z celkového počtu zadáných zakázek, obec Smilovice zadala 44%, což byl největší podíl v počtu zadáných VZ, avšak podle výše výdajů na veřejné zakázky se umístila v hodnocení na prvním místě obec Třanovice s výdaji ve výši 45,7 mil. Kč, která zadala pouze 12% VZ co do počtu. Tato situace byla ovlivněna typem zadáných zakázek, kde dominantní postavení tvořily VZ na stavební práce zadané v počtu 13 o celkovém objemu 36,8 mil. Kč. Vyšší počet zadáných zakázek měly obce Smilovice (44%) a Střítež (29%), a obě tyto obce v porovnání s obcemi Třanovice (12%) a Komorní Lhotka (15%) měly nižší rozpočtové výdaje, ale výraznější podíly vlastních zdrojů a zadávaly více zakázek spíše drobnějšího charakteru, což dokazuje, že dodržely i postupy dle vnitřní směrnice a zakázky evidovaly. U obcí Komorní Lhotka a Třanovice bylo zjištěno menší množství zadáných zakázek a tento rozdíl byl způsoben tím, že u obce Komorní Lhotka byla schválená směrnice až v roce 2012, a tudíž neměla dříve schválený vnitřní předpis, který by ji ukládal postup pro zadávání zakázek malého rozsahu, takže nebyla vedena ani jejich evidence. U obce Třanovice je rozdíl způsobený tím, že obec využívá ustanovení ve směrnici a VZ pro ně realizuje obcí založená s.r.o nebo o.p.s., tudíž obec samotná eviduje pouze větší zakázky, což ale nezmenšilo výdaje na jejich realizaci.

Z provedené analýzy výdajů na VZ vyplývá, že podíly výdajů na VZ při komparaci s rozpočtovými výdaji nedosáhly u jednotlivých municipalit ani ½ výdajů. Největšího podílu dosáhla obec Smilovice 44%, pak Třanovice 43%, Komorní Lhotka 34% a nejméně obec Střítež 22%.

Metodou seskupovací analýzy bylo potvrzeno, že nejvyšších výdajů na VZ za období 2008 – 2012 dosáhla obec Třanovice a největší rozptyl mezi výdaji na VZ (7 a 0, 7 mil. Kč), byl zaznamenán u obcí Třanovice a Střítež, která měla nejnižší výdaje na VZ. Touto metodou byly potvrzené rovněž i tři odlehlé hodnoty, které představovaly tři podlimitní zakázky, z čehož vyplývá i dle stanovených limitů, že ostatní VZ byly zadávány jako VZMR, čímž byla rovněž potvrzená i stanovená hypotéza.

Výši rozpočtových výdajů u vybraných obcí i výdajů na veřejné zakázky (104 mil. Kč) za sledované období, nejvíce ovlivnily čtyři podlimitní zakázky v celkové hodnotě 46 mil. Kč, které se podílely na celkových výdajích na VZ 44%. Stanovená předpokládaná hodnota měla rozhodující vliv na tyto podlimitní VZ (zadané obcemi Třanovice, Komorní Lhotka a Smilovice), kde $\frac{3}{4}$ těchto VZ bylo vysoutěžených za nižší cenu. Finanční toky u podlimitních zakázek, dle odvětvového členění národního hospodářství, plynuly na zajištění statků a služeb ve 2. a 4. odvětví.

Významné jsou rovněž podíly cizích zdrojů u výdajů na VZ (např. z Ministerstva zemědělství, Moravskoslezského kraje, OPŽP, ROP NUTS II Moravskoslezsko), nejvyšší u obce Komorní Lhotka (75%), Třanovice (70%), Smilovice (53%), a nejméně u obce Střítež (39%).

Následně byla potvrzena i závislost na cizích zdrojích korelační analýzou v kapitole 4.3, kde byla zjištěna velmi vysoká závislost (97%) mezi dotacemi a výdaji na veřejné zakázky, z čehož vyplývá, že zadávání VZ ovlivňuje úspěšnost obcí při získávání dotací. Zde byla nejúspěšnější obec Komorní Lhotka a Třanovice s vyšším personálním obsazením a uvolněným starostou v čele obce, z čehož lze vydedukovat jakousi větší šanci na úspěch.

Veřejné zakázky malého rozsahu, ačkoliv se o nich nevedou statistické záznamy, tvoří největší část pomyslného koláče veřejných zakázek u vybraných obcí mikroregionu „Sdružení obcí povodí Stonávka“ v období 2008 - 2012, což bylo dokázáno v kapitole 4.2 a potvrzeno v kapitole 4.3. Obce mikroregionu, Smilovice, Střítež, Třanovice a Komorní Lhotka zadávají převážně tento druh veřejných zakázek pro zajištění služeb a statků, kdy jim jejich veřejný rozpočet, ani neumožňuje realizovat investičně náročnější akce. V návaznosti na výše uvedené zjištění, byl v rámci bakalářské práce připraven vlastní návrh výzvy k podání nabídek na veřejnou zakázku malého rozsahu, dle vnitřních směrnic, který mohou využít i obce mikroregionu pro obesílání zájemců.

Tuto bakalářskou práci mohou využít starostové obcí mikroregionu a její zaměstnanci nebo další obce I. typu, jako souhrnnou analýzu VZMR. Zhodnocení výdajů na VZ a vývoj v zadávání veřejných zakázek u obcí I. stupně po transparentní novele, by mohl být námětem pro další rozpracování v rámci diplomové práce.

Seznam použité literatury

Knižní publikace

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1.vyd. Praha: Grada Publisching, 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BUCHANAN, James. *Public finance in democratic process: fiscal institutions and individual choice*. Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1987. xiv, 307 s. ISBN 08-078-4190-0.

HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. Vyd. 2., přepracované. Opava: Optys, 2007. 207 s. ISBN 978-80-85819-60-1.

HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 181 s. ISBN 978-80-248-2808-4.

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 231 s. ISBN 978-807-3574-581.

CHMELÍK, Jan a Zdeněk TOMICA. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde, 2011. 284 s. ISBN 978-80-7201-853-6.

JANKŮ, Martin a Jana MIKUŠOVÁ. *Veřejné podpory v soutěžním právu EU*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2012. 275 s. ISBN 978-807-4004-308.

JURČÍK, Radek. *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-807179-222-2.

LOUDA, Tomáš a Jiří GROSPÍČ. *Partnerství veřejného a soukromého sektoru: právní a ekonomické aspekty*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2010. 460 s. ISBN 978-80-904024-8-5.

OCHRANA, František. *Hodnocení veřejných projektů a zakázek*. 3., přeprac. vyd. Praha: Aspi, 2004. 195 s. ISBN 80-735-7033-5.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky: jejich tvorba, hodnocení a kontrola*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 219 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualizované a rozšířené vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Veřejné finance a monetární politika v EU a jejich vliv na mezinárodní podnikání. Vyd. 1. Editor Květa Kubátová. Praha: Matfyzpress, 2011. 119 s. ISBN 978-80-7378-111-8.

Další použité zdroje

Legislativa

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=128~2F2000&part=&name=&rpp=15#seznam>.

Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 38, s. 1765-1782. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=129~2F2000&part=&name=&rpp=15#seznam>.

Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách. In Sbírka zákonů České republiky. 2006, částka 47, s. 1650-1721. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=137~2F2006&part=&name=&rpp=15#seznam>.

Zákon č. 314 ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. In Sbírka zákonů České republiky. 2002, částka 114, s. 6630-6633. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=314~2F2002&part=&name=&rpp=15#seznam>.

Zákon č. 320 ze dne 9. srpna 2001 o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). In Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 122, s. 7264-7276. Dostupný také z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=320~2F2001&part=&name=&rpp=15#seznam>.

Interní materiály obcí

Dodatek ke směrnici č. 1/2012 ze dne 5. 9. 2012. Obec Střítež.

OBEC DOLNÍ TOŠANOVICE. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 11. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC HNOJNÍK. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 12. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC HORNÍ TOŠANOVICE. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 21. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC KOMORNÍ LHOTKA. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 19. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC ROPICE. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 13. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC ŘEKA. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 6. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC SMILOVICE. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu rok 2012 ze dne 20. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC STŘÍTEŽ. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 6. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC TŘANOVICE. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 11. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

OBEC VĚLOPOLÍ. Rozbor příjmů a výdajů rok 2012 ze dne 5. 3. 2013. Zpracováno systémem UCR GORDIC.

Směrnice č. 1/2009 zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ze dne 9. 3. 2009. Obec Smilovice.

Směrnice č. 1/2012 zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ze dne 30. 4. 2012. Obec Střítež.

Směrnice č. 5/2010 k postupu pro zadávání veřejných zakázek ze dne 28. 12.2010. Obec Smilovice.

Směrnice k postupu pro zadávání veřejných zakázek ze dne 12. března 2007. Obec Třanovice.

Směrnice k postupu pro zadávání veřejných zakázek ze dne 21. května 2012. Obec Třanovice.

Směrnice k postupu pro zadávání veřejných zakázek ze dne 27. 5. 2009. Obec Střítež.

Směrnice 2012, k postupu pro zadávání veřejných zakázek ze dne 1. 4. Obec Smilovice.

Zásady pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu ze dne 9. 7. 2012 obce Komorní Lhotka.

Internetové zdroje

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. CRR ČR: *Správní členění kraje*. [on-line]. Praha: CCR ČR, 2012. [cit. 26. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredoceskykraj/verejna-sprava/spravni-cleneni/>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČZSÚ: *Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2012*. [online]. Praha: ČZSÚ. 2012. [cit. 13. 6. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/publ/1301-12-r_2012.

MIKROREGION POVODÍ STONÁVKY. *Strategický plán mikroregionu obcí povodí Stonávky*. Třanovice, 2007. 41 s. Dostupné také z: [http://www.stonavka.cz/dokumenty\[305\]-\[cz\]-strategie-rozvoje-mikroregionu](http://www.stonavka.cz/dokumenty[305]-[cz]-strategie-rozvoje-mikroregionu).

MINISTERSTVO FINANCÍ. ARIS – domovská stránka. *Prezentace údajů ÚSC*. [online]. Praha: MFČR, 2001. [cit. 19. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/aris/>.

MINISTERSTVO FINANCÍ. ÚFIS – domovská stránka. *Prezentace údajů ÚSC*. [online]. Praha: MFČR, 2011. [cit. 9. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>.

Portál o veřejných zakázkách a koncesích [on line]. 22. 2. 2012. [cit. 22. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/>.

Věstník veřejných zakázek. [on-line]. 2012. [cit. 28. 2. 2013]. Dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/cs>.

Seznam zkratk

DPH	daň z přidané hodnoty
ENN	ekonomicky nejvýhodnější nabídka
EU	Evropská unie
RUD	rozpočtové určení daní
např.	například
NCN	nejnižší cenová nabídka
NUTS	nomenklatura územních statistických jednotek
OÚ	obecní úřad
OPŽP	Operační program životního prostředí
ORP	obec rozšířenou působností
POÚ	pověřený obecní úřad
podl	podlimitní veřejná zakázka
ROP	Regionální operační program
stav.prác.	stavební práce
tzv.	tak zvané
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VZ	veřejné zakázky
VZMR	veřejné zakázky malého rozsahu
ZVZ	zákon o veřejných zakázkách

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. května 2013

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Přehled výdajů dle obcí mikroregionu Stonávky, podle odvětvového třídění rozpočtové skladby v letech 2008 – 2012

Příloha č. 2 - Souhrn výdajů obcí mikroregionu Stonávky, dle odvětvového třídění rozpočtové skladby v letech 2008 – 2012 v tis. Kč

Příloha č. 3 - Přehled rozpočtových výdajů obcí mikroregionu Stonávka 2008 - 2012

Příloha č. 4 - Výdaje obcí mikroregionu Stonávka v roce 2010

Příloha č. 5 - Veřejné zakázky vybraných obcí mikroregionu Stonávka v letech 2008 – 2012

Příloha č. 6 - Přehled veřejných zakázek obce Smilovice 2008 – 2012

Příloha č. 7 - Přehled veřejných zakázek obce Stříteže 2008 – 2012

Příloha č. 8 - Přehled veřejných zakázek obce Třanovice 2008 - 2012

Příloha č. 9 - Přehled veřejných zakázek obce Komorní Lhotky 2008 – 2012

Příloha č. 10 - Podlimitní veřejné zakázky ve vybraných obcích mikroregionu Stonávky v letech 2008 – 2012

Příloha č. 11 - Vlastní návrh výzvy pro podání nabídek na veřejnou zakázku malého rozsahu zpracován na základě vnitřních směrnic vybraných obcí